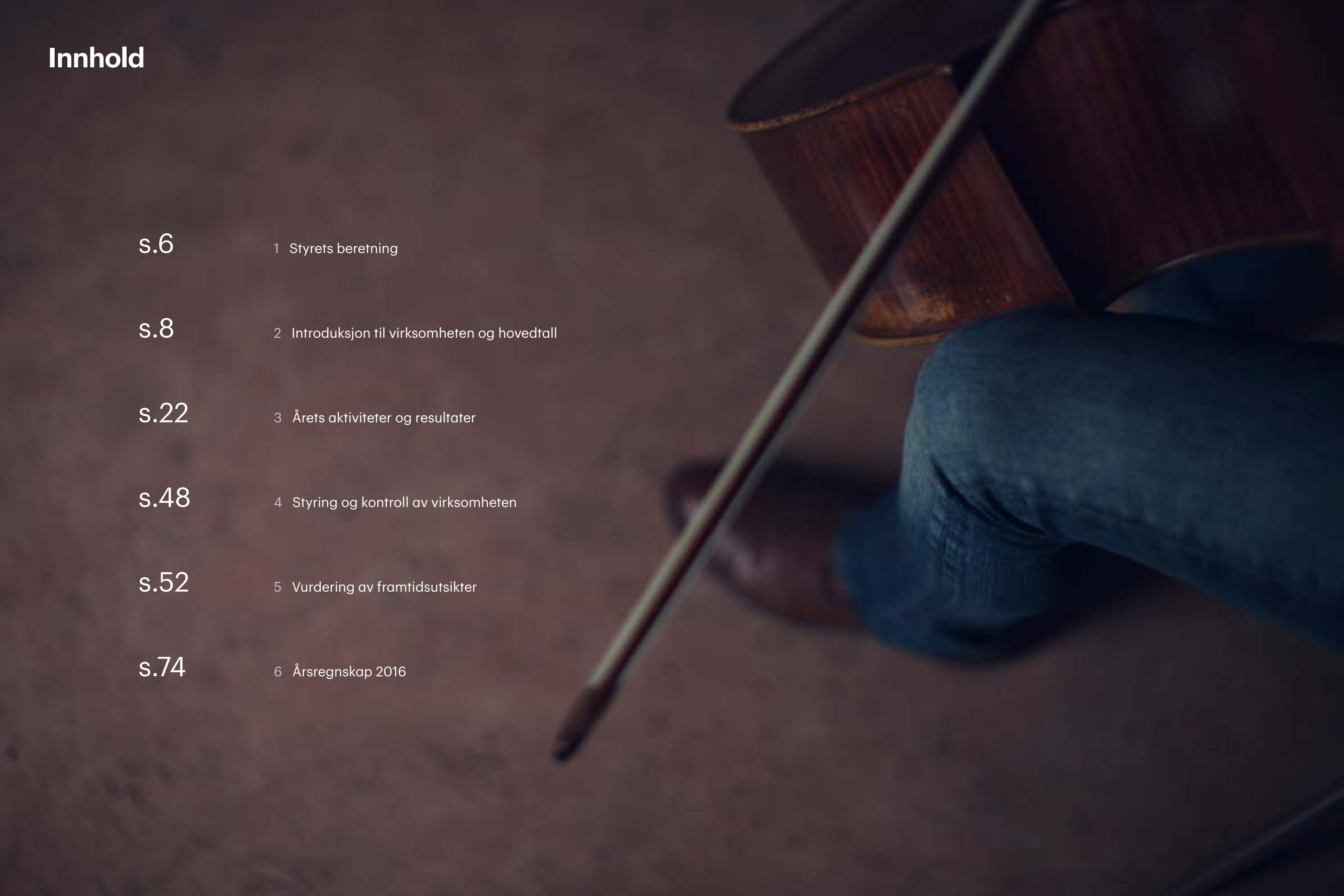

Innhold

-
- A person is sitting on a wooden stool, writing with a pen on a document. The person is wearing blue jeans and brown shoes. The background is a dark, textured wall.
- s.6 1 Styrets beretning
  - s.8 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall
  - s.22 3 Årets aktiviteter og resultater
  - s.48 4 Styring og kontroll av virksomheten
  - s.52 5 Vurdering av framtidutsikter
  - s.74 6 Årsregnskap 2016

1 Styrets

beretning

I medvind

Musikkhøgskolens årsrapport for 2016 bærer preg av gode resultater og høy kvalitet. Vi har gode søkertall og et tilfredsstillende antall kvalifiserte søkere; evalueringer peker på god studiekvalitet og høy grad av studenttilfredshet; vi er det foretrukne studiestedet blant norske søkere og opplever stadig økende interesse fra utenlandske studenter. NMH er en institusjon i medvind.

I løpet av året har vi lagt grunnlaget for en rekke prosesser som vil prege virksomheten i årene som kommer. Talentutviklingen er styrket gjennom målrettet samarbeid med lokale aktører. Det er satt i gang en omfattende revisjon av studieporteføljen for å sikre et tilbud tilpasset samfunnets behov. Det er utarbeidet strategier for bruk av digitale læringsformer og for rekruttering av nye studentgrupper.

FoU-virksomheten preges av stadig mer aktive forskningsentre. Senterlederne har etablert en felles møtearena og tatt initiativ til flere prosjekter på tvers av fagområdene. Det forventes en betydelig utvidelse av aktiviteten i takt med at sentrene i 2017 tildeles en mer operativt rolle.

NMHs studenter og ansatte har gjennomført omlag 400 arrangementer i løpet av året, deriblant konserter, seminarer, debatter og konferanser. Dette er viktige praksisarenaer for våre studenter, og bidrar til god synlighet for institusjonen. Høgskolen har en tilfredsstillende økonomi med god styring og effektiv kontroll. Årsregnskapet for 2016 viser at basisbevilgning dekker driftsutgiftene og gir rom for strategiske investeringer. Den økonomiske reserven er tilfredsstillende. Ikke alle strategiske avsetninger til har kommet til anvendelse i 2016, noe som tyder på at ambisjonsnivået er større enn kapasiteten. Administrasjonen er bedt om å vurdere en mer offensiv bruk av avsatte midler, blant annet ved bruk av flere prosjektstillinger og en plan for vedlikehold og oppdatering av høgskolens instrumenter.

Prioriteringer. NMH er godt i gang med implementeringen av strategisk plan for 2015-2025. Ambisjonene for perioden 2015-2018 ligger til grunn for årlige tiltaksplaner. Det er også utarbeidet delstrategier for viktige målområder som IKT, ledelsesutvikling, internasjonalisering og digitale læringsformer.

Årets hovedprioritering innen utdanning er å videreutvikle studieporteføljen med bakgrunn i en vurdering av samfunnets behov. I tillegg skal nye strategier for digitale læringsformer og talentutvikling implementeres.

Studieprogrammene skal styrkes gjennom oppnevning av studieledere. Disse skal koordinere programmene på tvers av fagmiljøene, og vil få et særskilt ansvar for å ivareta studentenes perspektiv.

På FoU-området er hovedprioriteringen å fullføre, forankre og iverksette en samlet strategi for hele institusjonens FoU-virksomhet. Strategien skal bidra til mer systematisk bruk av våre ressurser og avklare hvordan disse kan bidra til institusjonens langsiktige mål. I tråd med dette, overtar FoU-sentrene fra høsten 2017 et større ansvar for å initiere og koordinere FoU-virksomheten. Dette forventes å bidra til økt samhandling mellom sentrene og fagmiljøene.

Blant øvrige prioriteringer for 2017 nevnes utarbeidelsen av en kommunikasjonsstrategi, som blant annet vil legge grunnlaget for en mer systematisk og engasjert dialog med omverdenen.

Status og utfordringer. Etter styrets vurdering har NMH en solid faglig, økonomisk og organisatorisk posisjon. Dette er et resultat av strategiske valg, langsiktige prioriteringer og en effektiv beslutningsstruktur. Nøkkeltallene taler for seg selv: Resultatene fra utdanningsvirksomheten er jevnt over gjennomsnittet for sektoren; etableringen av nye forskningsentre har ført til økende synlighet for FoU-virksomheten og bedre uttelling for søknader om ekstern finansiering; studenter og ansatte er godt synlige i kulturlivet, ikke minst gjennom vår formidlingsvirksomhet.

Rekruttering. Tilgang på tilstrekkelig kvalifiserte søkere er en viktig forutsetning for å opprettholde kvaliteten i NMHs virksomhet. Rekrutteringen må gjenspeile samfunnets generelle behov for spesialisert kompetanse. Dette forutsetter et finstemt samspill mellom ulike ansvarsområder, fra grunnskolen og kulturskolen til spesialiserte musikktilbud på videregående nivå.

NMH må kontinuerlig vurdere hvordan vi best ivaretar vår rolle i denne næringskjeden. Det er særlig viktig å vurdere hvordan vi kan legge til rette for rekruttering av nye studentgrupper gjennom studietilbud som treffer deres behov. Styret ønsker derfor den påbegynte gjennomgangen av studieporteføljen velkommen.

Kvalitetsmeldingen. NMHs kjennetegnes av en sterk kvalitetskultur, og styret støtter institusjonens innspill til regjeringens stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning. Meldingens anbefalinger er i tråd med ambisjonen om å la studentens perspektiv være førende for vår utdanningskvalitet. Anbefalingene samsvarer også med andre kvalitetsfaktorer i vår strategi, som samspill, samhandling og dialog.

NMHs posisjon som spesialisert utdanning legitimeres først og fremst i møtet med internasjonale krav. Internasjonalisering er derfor mer enn et honnørord eller en strategisk ambisjon; det er en standard våre resultater daglig måles opp mot, enten ved opptak av utenlandske studenter, konkurranse om attraktive fagpersoner, eller vurdering av eksamensresultater. Muligheten til å kalibrere denne standarden gjennom systematisk samarbeid med utenlandske partnerinstitusjoner er sentralt for den langsiktige utviklingen av vår utdanningskvalitet.

Det er i denne sammenheng grunn til å framheve betydningen av CEMPE (Centre of Excellence in Music Performance Education). Senteret gir oss mulighet til å stille nye spørsmål, prøve ut nye arbeidsformer og utvikle ny kompetanse i samspill mellom studenter og ansatte. Med etableringen av en europeisk Platform for Learning and Teaching i samarbeid med AEC (Association of European Conservatoires and Musikhochschulen) løftes dette samspillet inn i en større internasjonal kontekst.

Areal. NMHs bygningsmasse er hensiktsmessig og godt utstyrt til å imøtekomme våre behov. En arealanalyse utført

på oppdrag av Statsbygg har likevel avdekket behov for en utvidelse på rundt 6000 m². Utvidelsen er knyttet til vesentlig økning av forskningsinnsatsen, og til en dreining av studietilbudet i retning av studentsentrerte læringsformer, med tilhørende behov for større prosjektrum og mer fleksible konsertarenaer.

Liten og spesialisert. I kjølvannet av strukturreformen innen høyere utdanning framstår NMH som en liten og spesialisert institusjon i et landskap preget av store aktører. Dette er en posisjon vi er godt rustet til å håndtere i dag, men styret er oppmerksom på mulige utfordringer på lengre sikt. Det er for eksempel avgjørende å fortsatt ha tilgang til fellestjenester i sektoren. Det er også nødvendig å styrke nasjonale konkurransearenaer basert på kvalitet, og bevare autonomien og fleksibiliteten som ligger til grunn for vitenskapelige høgskoler.

Styret er kjent med den pågående mulighetsstudien for samarbeid mellom kunstutdanningene i Oslo. Det er viktig at eventuelle anbefalinger herfra må gi en reell faglig gevinst som ikke kan oppnås gjennom annet samarbeid. I denne sammenheng er det nødvendig å understreke behovet for å videreføre diskusjonen om arbeidsdeling og koordinering innen norsk musikkutdanning. På tross av god dialog og godt samarbeid, preges fagområdet fortsatt av overlappende tilbud og konkurranse om et begrenset antall søkere.

Musikkutdanning er en ressurskrevende oppgave som krever betydelige investeringer, både fra felleskapet og fra særskilt talentfulle enkeltindivider. Men investeringen er ikke uten risiko: Den fordrer målrettet innsats over lang tid og en møysommelig utvikling av individuelle kvaliteter.

NMH forvalter i så måte et betydelig ansvar. Det er et ansvar vi mer enn noensinne føler oss godt rustet til å ivareta, på vegne av samfunnet og hver eneste av våre studenter.

Peter Tornquist
Rektor/styreleder

Bernt Bauge

Inger Hegstad Krüger

Leif Gerhard Dalen

Hilde Bjørkum

Morten Halle

Bente Almås

Mats Claesson

Renate Hauge Sund

Maja Bjørhei

Torgrim Halse

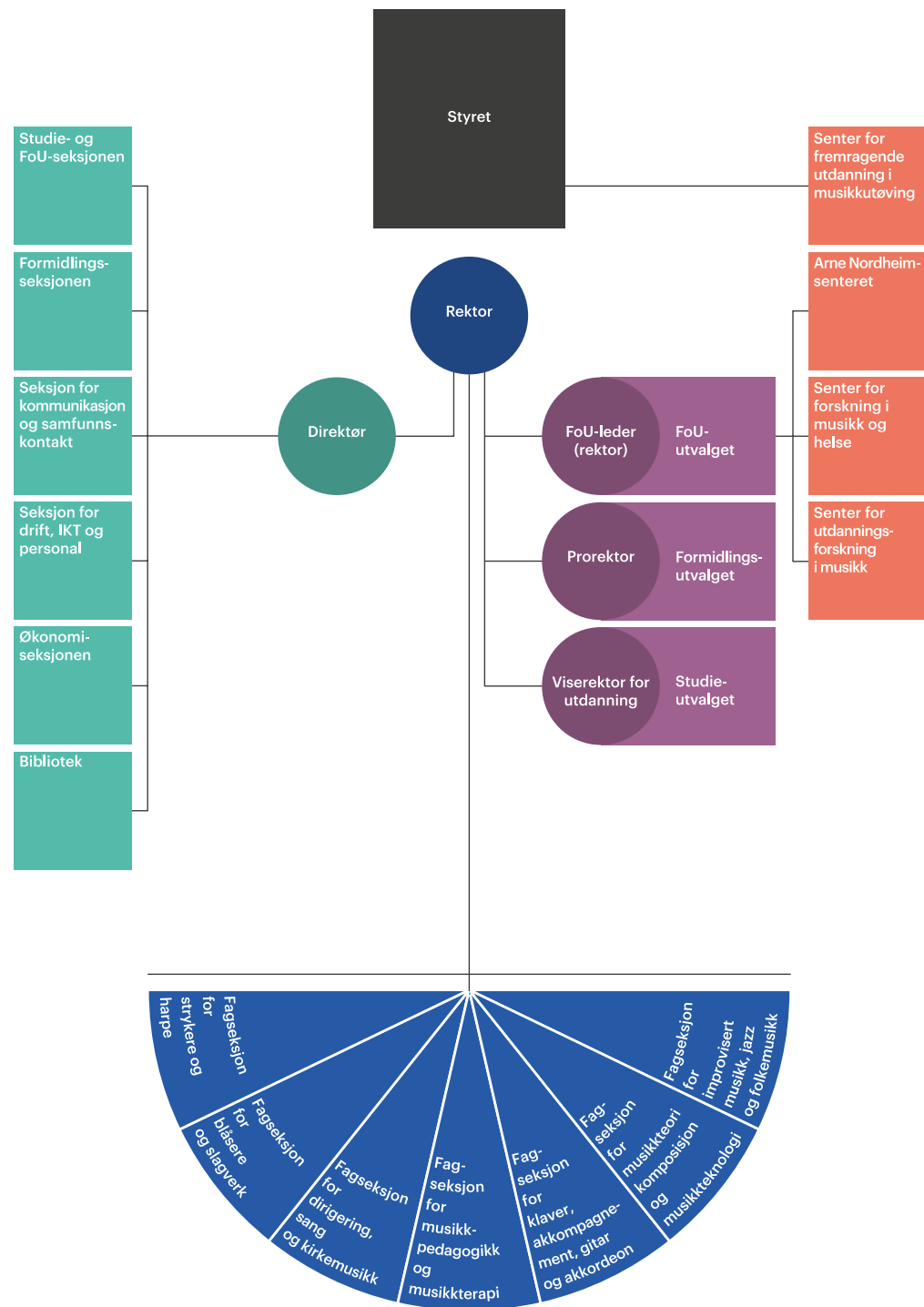
2

NMH utdanner instrumentalister, sangere, kirke-
musikere, dirigenter, komponister, musikkteknologer,
musikkpedagoger og musikkterapeuter. 750 studenter
og om lag 350 ansatte arbeider i en stor sjangerbred-
de som særlig omfatter klassisk, samtidsmusikk, jazz
og folkemusikk. Med 400 arrangementer i året er NMH
en av landets største konsertarrangører.

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

NMHs organisasjon

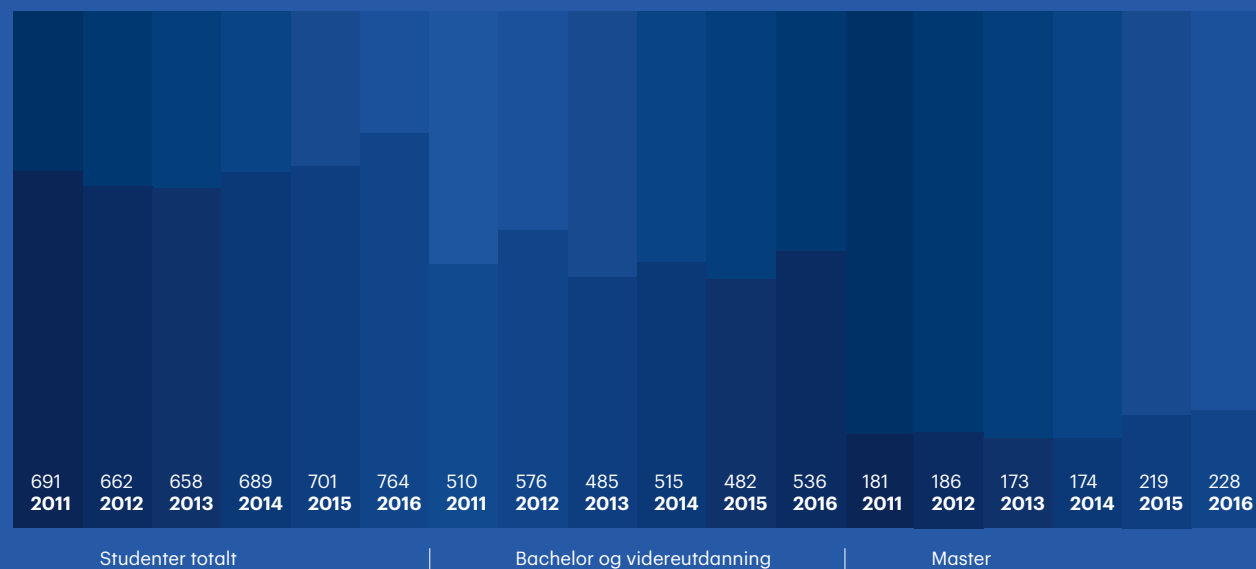

Fagmiljøene

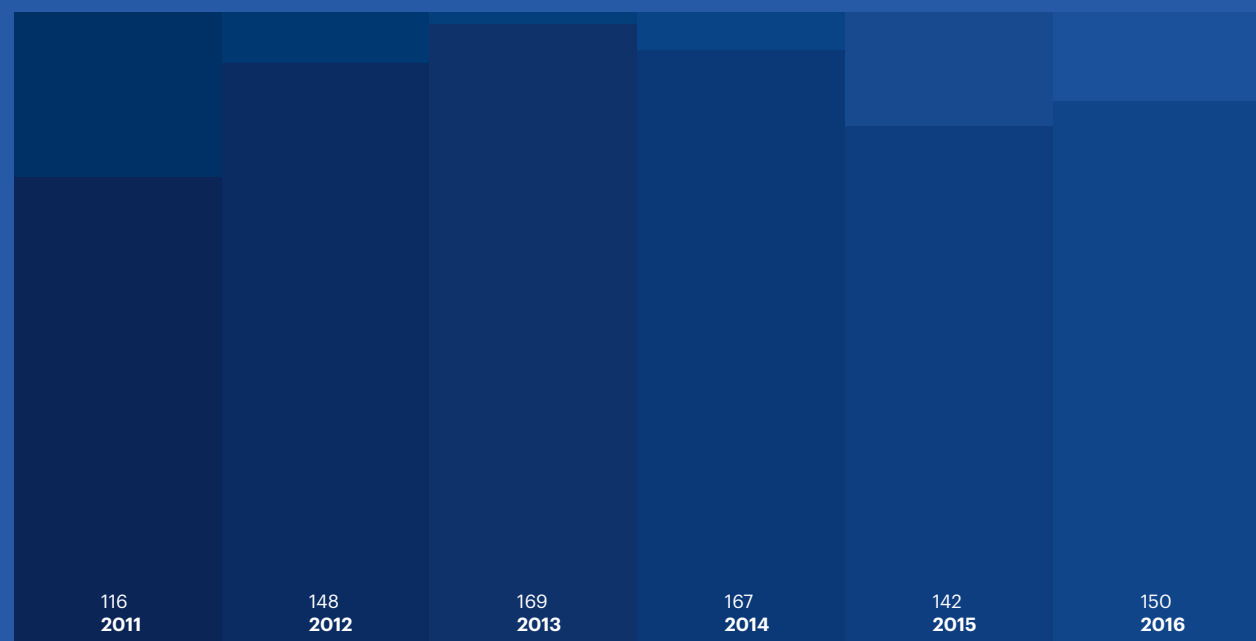

2016 i tall

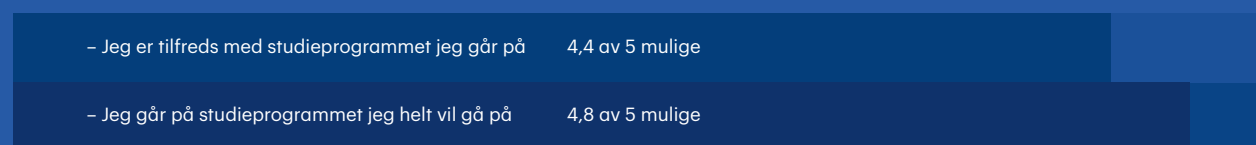
Antall registrerte studenter

Antall uteksaminerte kandidater på master, bachelor og PPU

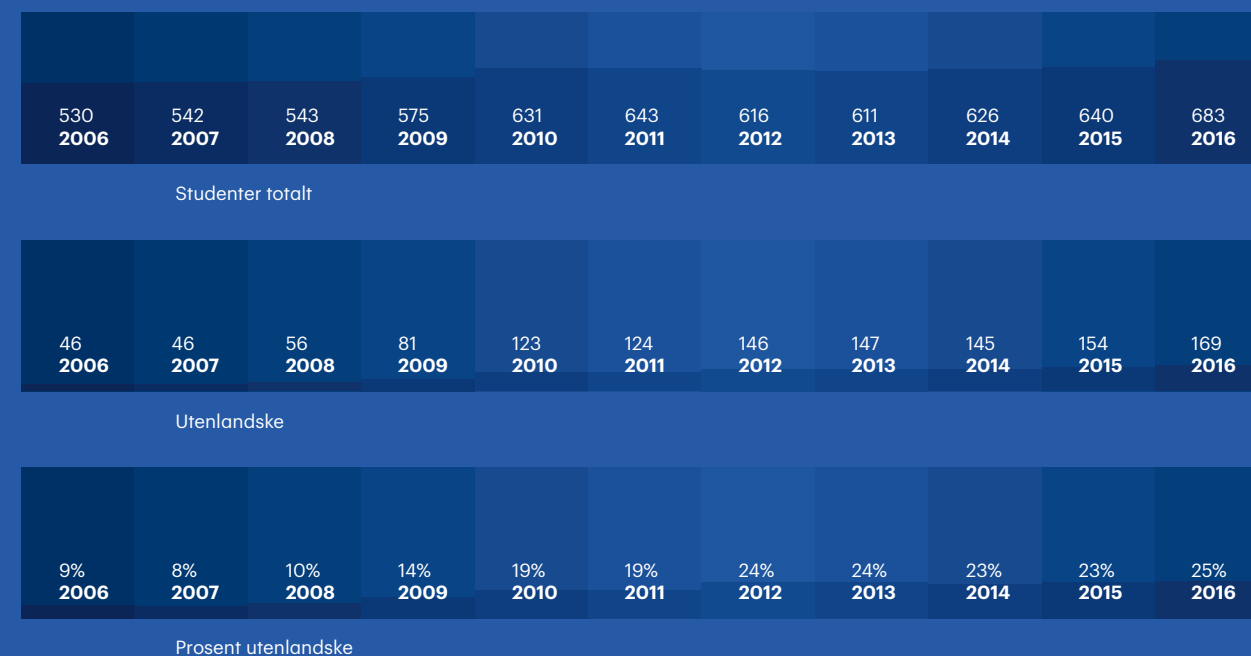

Hvor fornøyd er studentene?

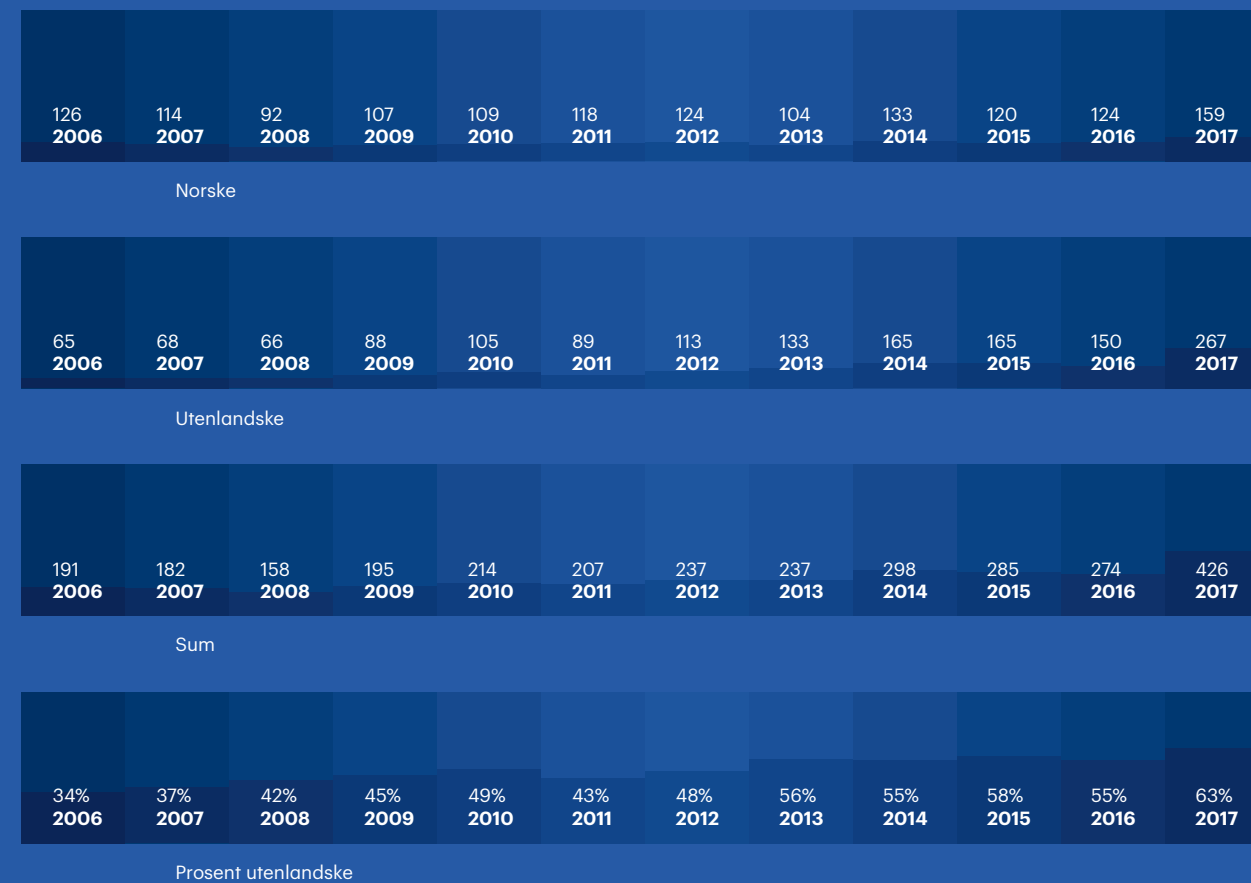
Utviklingen av norske og utenlandske studenter totalt

Antall studenter totalt viser egenfinansierte heltidsstudenter

Søkere master utøving og dirigering - andel utenlandske søkere

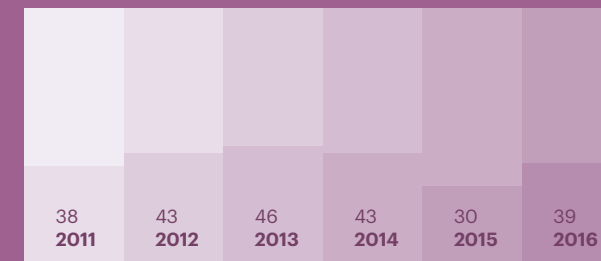
De siste årene er det flere utenlandske enn norske primærsøkere til mastergradsstudier i utøving og dirigering.

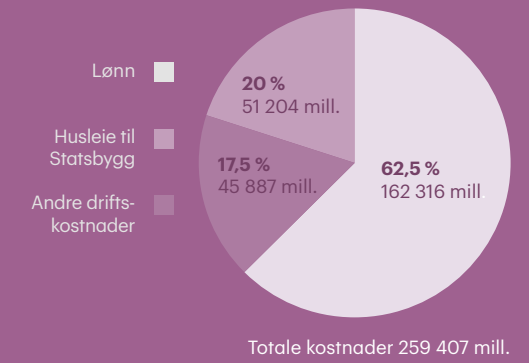
Ansatte

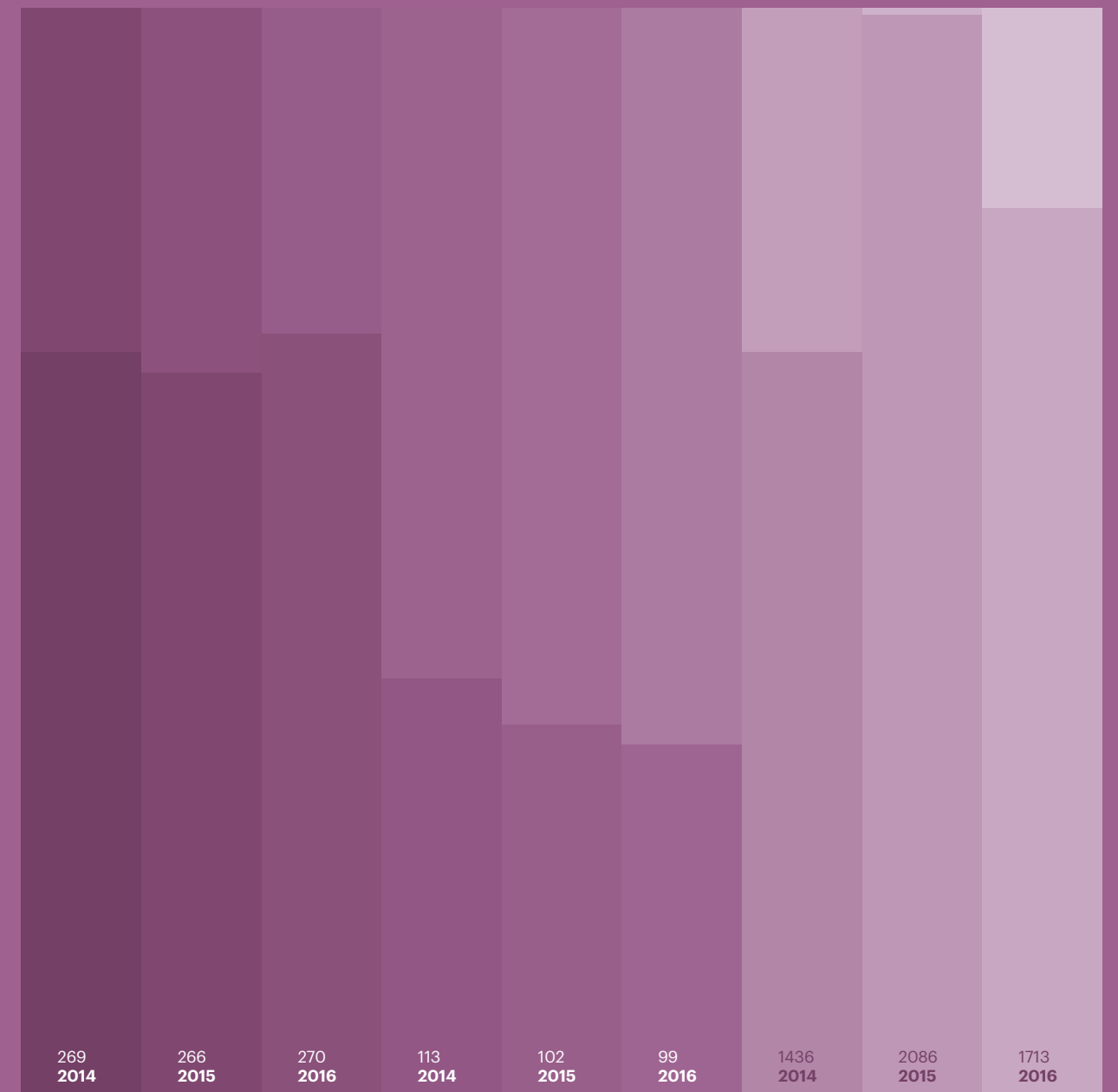
Aktive stipendiater

Pengebruken 2016

Konserter

Viktige hendelser i NMHs historie

- 1883** Ludvig Mathias og sønnen Peter Lindeman åpner sin Organistskole med undervisning i orgel, piano, harmonilære og sang. Skolen tar etter hvert navnet Musik-Konservatoriet, og blir senere til Musikkonservatoriet i Oslo.
- 1959** Veitvet Musikkhøgskole blir etablert av entreprenøren Olav Selvaag. I 1968 skifter skolen navn til Veitvet Musikkonservatorium, og blir i 1973 donert fra Selvaag til Oslo kommune. Konservatoriet blir slått sammen med Buskerud musikkonservatorium i 1989 og, under navnet Østlandets Musikkonservatorium, innlemmet i Norges musikkhøgskole i 1996.
- 1972** I Bergen eller i Oslo? Det er heftige diskusjoner om hvor skolen skal ligge på begynnelsen av 70-tallet. 28. april 1972 vedtar Stortinget med fem stemmers overvekt at Musikkhøgskolen skal ligge i Oslo.
- 1973** Musikkonservatoriet i Oslo blir avviklet og Musikkhøgskolen blir etablert. Robert Levin er skolens første rektor. Studenttallet er 300, og utdannings-tilbudet er innen klassisk musikk.
- 1978** Stortinget vedtar at Musikkhøgskolen skal skifte navn til Norges musikkhøgskole (NMH).
- 1978** Østlandets Musikkonservatorium får landets første utdanning i musikkterapi.
- 1989** Nybygget på Majorstua står ferdig med et samlet bruttoareal på 12 500 m².
- 1996** NMH og Østlandets musikkonservatorium slås sammen, og studenttallet øker til 465. NMH har lokaler på Majorstua og på Carl Berner.
- 1998** NMH får rett til å tildele doktorgrad.
- 2000** NMH vedtar å etablere permanente studieretninger for improvisert musikk/jazz og folkemusikk. I flere år før dette har sjangere som folkemusikk, jazz, pop og rock vært tilgjengelig på Musikkpedagogikkstudiet.
- 2002** NMH arrangerer sin første disputas for ph.d.-graden.
- 2003** Det nasjonale kunstneriske stipendiatprogrammet blir opprettet som en parallell til ph.d.-utdanningen.
- 2004** Det nasjonale talentutviklingsprogrammet blir etablert, initiert fra og koordinert av Norges musikkhøgskole.
- 2007** NMH arrangerer sin første disputas på det kunstneriske stipendiatprogrammet.
- 2007** Alle studieretninger samles på Majorstua etter at bygget er utvidet til en bygningsmasse på nærmere 20 000 m².
- 2011** NMH blir innlemmet i European Chamber Music Academy (ECMA) – et faglig nettverk med syv av de fremste musikkhøgskolene i Europa.
- 2013** NMH vinner den første åpne konkurransen om å opprette et Senter for fremragende utdanning (SFU) i den nye SFU-ordningen. Dette skjer i konkurranse med alle andre typer utdanningsinstitusjoner og fagområder.
- 2014** NMH oppretter Senter for fremragende utdanning i musikkutøving (CEMPE).
- I dag** Norges musikkhøgskole har 601 studieplasser fordelt på 764 registrerte studenter. Mer enn 3000 musikere, komponister, dirigenter, musikkpedagoger og musikkterapeuter er uteksaminert fra NMH siden 1973.

Viktige hendelser i 2016

Jan. I «fornøyd-toppen». Studiebarometerets årlige undersøkelse viser at studentene på NMH er over gjennomsnittet tilfreds med studiene.

Musikkarv. Musikkhøgskolen overtar ansvaret for Musikkarvprosjektet, som har som mål å få redigert, framført og spilt inn deler av det nasjonale musikkrepertoaret som ikke er allment tilgjengelig.

Sammen er vi gode. Kan hovedinstrumentundervisning i grupper gjøre studentene bedre? Resultatene etter flere gjennomførte prosjekter tyder på dette. CEMPES mange prosjekter og forsøk med hovedinstrumentundervisning i grupper viser gode resultater. Erfaringene sammenfattes i CEMPE-rapporten «Å lære sammen».

Feb. Spellemenn. Studenter og lærere fra Musikkhøgskolen er involvert i 19 nominasjoner til Spellemannprisen.

Feb. Kulturbistand. NMH tildeles fem millioner fra Eurasiaprogrammet for å videreføre samarbeidet med konservatoriet i Tbilisi fra 2016 til 2019. Prosjektet heter «Bridging the Gap – Qualifying Music Students for a Changing Music Profession».

Mars Unge lovende. Om lag 600 ungdommer deltar på det årlige bacheloropptaket. Under halvparten kommer videre fra første opptaksrunde, mens 84 blir tatt opp som studenter. – Hva som skjer hvis jeg ikke kommer inn? Da prøver jeg igjen til neste år. NMH henger høyest, men jeg har søkt mange andre steder, sier klarinettist Eirik Nordstrøm.

Musikkterapi hjelper rusavhengige. Det slår Helsedirektoratet fast og anbefaler musikkterapi som behandling for mennesker som sliter med rusmidler og avhengighet. Nasjonal faglig retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler sier at musikkterapi er relevant i tverrfaglig spesialiserte rusbehandlinger, i kriminalomsorg og i kommunale tjenester. – Med de siste anbefalingene fra Helsedirektoratet kan vi slå fast at forskningsbasert kunnskap og sterk profesjonsutøvelse betaler seg, skriver Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH) på sin facebookside.

Mai Skal NMH forplikte seg til et samarbeid med de andre kunstutdanningene i Oslo? Kunnskapsdepartementet etablerer en arbeidsgruppe som skal gjennomføre en mulighetsstudie for forpliktende samarbeid mellom kunstutdanningene i Oslo. Arbeidet settes i gang som en oppfølging av stortingsmeldingen om strukturreformene i høyere utdanning. I gruppen sitter representanter for NMH, KHiO, AHO, Universitetet i Oslo, Sibeliusakademiet i Helsinki og Kunstakademiet i København.

Mai Norgesmestere. Musikkhøgskolens studentkorps Christiania blåseensemble vinner igjen NM i janit-sjar, og blir Norges representant i EM.

Juni I foreleserfinalen. Erlend Hovland blir plukket ut til finalen i kåringen av Norges beste forelesere. «Underviser som han musiserer, mitt syn på musikk og kunst (eller verden?) har blitt smått forandret», skriver forslagsstilleren. Morgenbladet står bak kåringen, og en arbeidsgruppe i avisa plukker ut finalistene blant nesten 400 forslag.

I samspill. Studenter og lærere er booket til sommerens festivaler: Øyafestivalen, Førdefestivalen, Landskappleiken, Moldejazz, Kongsberg jazzfestival, Notodden bluesfestival, Risør kammermusikkfest, Trønafestivalen, Oslo jazzfestival, Olavsfestdagene, Aldeburgh Festival, Jørn Hilme Stemnet, Kirsten Flagstad festival, Oslo kammermusikkfestival.

Juli Bestillingsverk. NMH-student Heida Karine Johannesdottir Mobeck og makker Anja Lauvdal lager bestillingsverk til Moldejazz.

Sept. Konferanse og boklansering. «I transitt – mellom til og fra. Om musikk og deltagelse i barnevern» i samarbeid med Høgskolen i Oslo og Akershus og Aleris. CREMAH (Senter for forskning i musikk og helse) holder senere Nettverksmøte i Nasjonalt Kompetansenettverk for Musikkterapi i barnevernet.

Pling. Musikkhøgskolens forskningsmagasin kommer ut.

Samarbeid om prestasjoner. NMH blir invitert inn i et samarbeid med «Olympiatoppens prestasjonsklynge» og deltar på Olympiatoppens prestasjonskonferanse.

Redd korpene. NMH engasjerer seg i kampen om å redde forsvarskorpene med appell foran Stortinget og en kronikk som «går varm» i sosiale medier. Forsvarskorpene er så langt fredet i budsjettforhandlingene.

Okt. Jenteprosjekt komposisjon. – Blir kjønnsfordelingen for skjev, blir det et demokratisk problem. Kunst er en motstemme i samfunnsdebatten, og rommet blir større og rikere når flere er med. Å få med jentene betyr at ikke bare halvparten deltar, sier Rune Rebne, komponist og stipendiat ved NMH. Han er ansvarlig for Jenteprosjekt komposisjon. 30 unge kvinner fra 17 til 30 år deltar på den første samlingen.

Ridder. Pianist og professor i akkompagnement Tor Espen Aspaas blir utnevnt til ridder 1. klasse av Den kongelige norske St. Olavs Orden for sin innsats for musikk- og kulturformidling.

Nov. Nå blir det kunst-ph.d. Kunnskapsdepartementet bestemmer at det skal opprettes en egen doktorgrad innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Graden kommer i tillegg til den eksisterende doktorgraden. – Det er en milepæl. Kunstnerisk utviklingsarbeid og vitenskapelig forskning har vært likestilt hele tiden, og nå får vi også formalisert det, sier rektor Peter Tornquist.

Det viktige europeiske samarbeidet. Tidligere rektor Eirik Birkeland blir president i AEC – den europeiske organisasjonen for høyere musikkutdanningsinstitusjoner.

Samarbeid om talentutvikling på høyeste nivå. ArtEx-programmet – Norges første systematiske satsing på talenter på toppnivå på tvers av sjanger - lanseres i samarbeid med Talent Norge. Tanken bak ArtEx er å kunne ivareta kunstnere på høyeste nivå når de står på terskelen av en profesjonell karriere innen utøvende kunstfag eller film.

Alle kunstnere kan søke, så lenge de er norske eller har utdanning fra Norge, og har gjennomført høyeste utdanning tilgjengelig innenfor sitt kunstfelt.

Digitalt samarbeidsprosjekt. «Platform for learning and teaching in music performance education» blir etablert av AEC og NMH gjennom CEMPE (Senter for fremragende utdanning i musikkutøving). Plattformen er et nettverk av institusjoner, personer og prosjekter som vil arbeide for å videreutvikle høyere utøvende musikkutdanning i Europa og globalt, ikke minst gjennom å vektlegge studentsentrerte former for undervisning og læring. CEMPE vil lede og koordinere arbeidet i tett dialog med AEC.

Des. Instrumentsamling. Den historiske instrument-samlingen ved Musikkhøgskolen blir åpnet igjen etter omfattende fornying.

På nett. Musikkhøgskolen gjennomfører sin første digitale eksamen – skriftlig skoleeksamen i musikkforståelse I.

Stemte flygler. Stortinget vedtar at NMH skal tilby pianostemmerutdanning. Det lyses ut som et 2-årig heltidsstudium med oppstart høsten 2017.

Uendelige muligheter – i lyd og musikk

Tekst: Bodil Maroni Jensen
Foto: Kyrre Lien

Elektroakustisk komposisjon blir et nytt studietilbud på Norges musikkhøgskole. Den internasjonalt anerkjente komponisten Natasha Barrett skal bygge opp et komposisjonsfag som i mangt skiller seg fra tradisjonell komposisjon.

– Helt siden jeg var liten har jeg ønsket å lage musikk, sier Natasha Barrett, som vokste opp i Gloucestershire i Vest-England, studerte musikk i Birmingham og tok en doktorgrad i elektroakustisk musikk i London før hun bosatte seg i Norge i 1999.

– Komponisten bestemmer orkestreringen, men instrumentene finnes, de er gitt. I elektroakustisk musikk må du finne opp lydene selv og bygge musikken ut ifra det. Det er derfor jeg stadig arbeider med datamaskiner, så jeg kan finne på lyder. Jeg arbeider ofte med bearbeiding av akustiske lydkilder der lyden blir framkalt av en utøver. Alle klangobjekter kan bli et instrument, og måten lyden blir artikulert og framført på blir viktig.

– Utøvere på akustiske lydkilder tilfører noe til et musikkstykke som kan være veldig vanskelig å finne fram til på annen måte; alt som har sammenheng med utøverens gester, timing, artikulering, dynamikk. Så det gjør faktisk livet enklere, noen ganger, å involvere en utøver i lydproduksjonen.

Faget vil omfatte alle typer elektroakustisk musikk, også noe sound art og installasjonskunst, der komposisjon er det primære element i verket. Hun skal ha kurs i analyse av elektroakustisk musikk, for å trene komponister i hvordan de kan lytte og analysere eksisterende verk, og i musikkhistorie.

– Studenter er interessert i å inkorporere teknologi i arbeidet sitt, og de trenger et utdanningsprogram for bedre å forstå hva de gjør. Vi kan ikke la dem flyte rundt på det store havet av uendelige muligheter uten noen hjelp. Det er som å si: du vil bli komponist, men vi vil ikke fortelle hvordan du kan bli det. Eller: her har vi et orkester, men vi kommer ikke til å fortelle dem hvordan du kan skrive for det. Studentene skal nå få noen idéer om hva de kan gjøre. Så kan de heller bryte reglene, enn å ikke vite hvilke regler som kan brytes.

– Elektroakustisk musikk er et paraplybegrep som omfatter flere underkategorier. En av dem er akusmatisk musikk uten musikere på scenen; hvor det ikke er noe å se. Det definerer også en lyttemåte, for vi er ikke bundet til forståelsen av årsaken til lyden. Vi ser ikke hvordan lydene blir laget. En annen underkategori er lydbearbeiding av utøvere i real time eller utøvere i samspill med forhåndsinnspilt materiale. Mye sound art, eller lydkunst, faller også inn under elektroakustisk musikk.

Natasha Barrett har brukt datamaskinen som komposisjonsverktøy i over tjue år. Da hun begynte, var arbeidet knyttet til store datamaskiner. I dag kan mye gjøres på mobilen. Men hva som rent faktisk kan utføres har ikke endret seg vesentlig, mener hun. Forskjellen er mer at arbeidsprosessene er blitt mye lettere.

3

NMH har fem strategiske områder med ulike innganger til samme visjon: Vilje til samspill.

Årets

aktiviteter

og

resultater

Kunnskapsdepartementet har fastsatt fire overordnede sektormål for universiteter og høyskoler:

Sektormål:

Høy kvalitet i utdanning og forskning

Sektormål:

God tilgang til utdanning

Sektormål:

Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Sektormål:

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

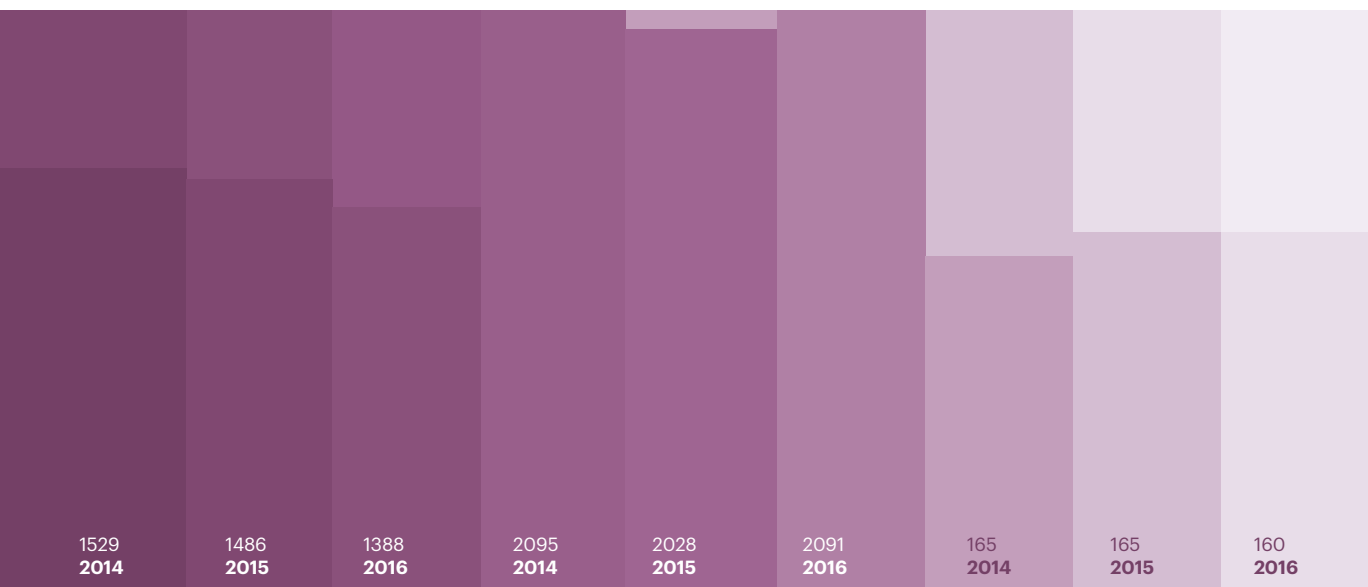

Utdanning

I 2016 er det satt i gang en prosess for å evaluere og revidere studieporteføljen. Vi må tenke oss hvilke kvalifikasjoner som er viktige for framtidens musikere og hvordan NMH skal forholde seg til nye kunstneriske uttrykksformer, til den stadig økende digitaliseringen og til et mer sammensatt musikkliv.

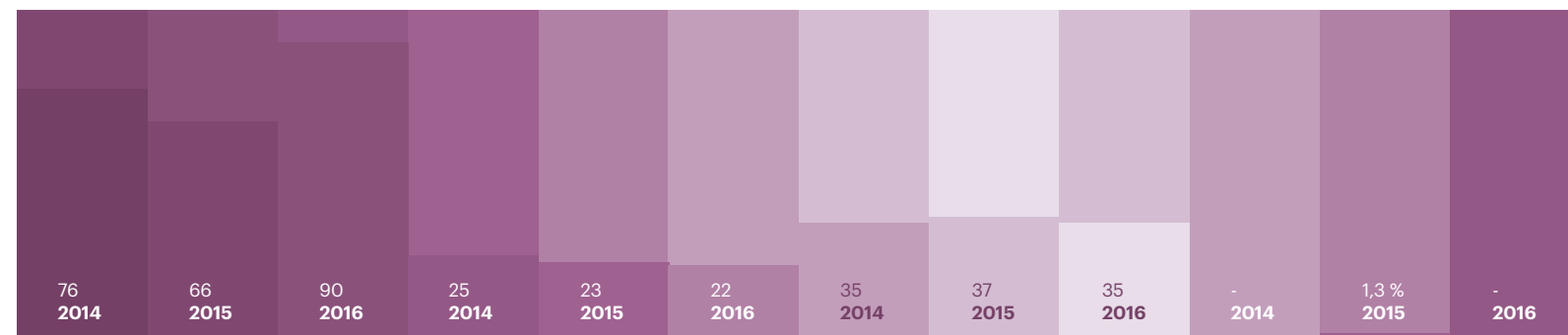

Antall primærøkere

Antall søknader totalt. Fratrasket enkeltemne- og valgmenesøkere.

Antall utenlandske søkere til utøvende studier på masternivå. Tall fra FS søkerliste og omfatter master i utøving og dirigering, diplom utøving og fordypningsstudiet i utøving.

Antall søkere til utveksling - innreisende

Antall søkere til utveksling - utreisende

Antall utvekslingstudenter (ut/innreisende)

Andel utreisende utvekslingstudenter på Erasmus+ av totalantall studenter (KD)

Kvalitative styringsparametre:

- Kandidatene skal framstå som høyt kvalifiserte og med relevant kompetanse for samfunnet.
- Læringsmiljøet skal oppleves som godt og støttende for studentene.
- Fleksibel utdanning.

Prioriterte tiltak:

- Påbegynne arbeidet med videreutvikling av studieporteføljen for å sikre studietilbud som treffer samfunnets ulike behov.
- Utarbeide en strategi for arbeidet med digitale læringsformer.
- Styrke talentutviklingen gjennom samarbeid med utvalgte kulturskoler og musikklinjer.
- Utarbeide en strategi for rekruttering av nye studentgrupper.

NMHs fremste oppgave er å utdanne til morgendagens musikkliv. Gjennom høy kunstfaglig og pedagogisk kompetanse blant våre ansatte, og i kontinuerlig samspill med praksisfeltet, forberedes våre studenter til et yrkesliv preget av selvstendighet, fleksibilitet og sterk spesialisering.

Høye søkertall. Søkertallene til Norges musikkhøgskole er på et stabilt høyt nivå. I 2016 mottok vi totalt 2091

søknader, et av de høyeste søkertallene noensinne ved NMH. Konkurransen om studieplasser er stor: På bachelor-nivå fikk bare 10 % av søkerne tilbud om studieplass.

Treffe samfunnets behov. I 2016 er det satt i gang en prosess for å evaluere og revidere studieporteføljen. Parallelt med dette utarbeider vi en strategi for å rekruttere nye studentgrupper. Det er vesentlig at NMH har et studietilbud tilpasset et musikkliv i endring og at våre kandidater framstår som høyt kvalifiserte og med relevant kompetanse for samfunnet. I tråd med vår strategi skal vi «kombinere ivaretagelse av kulturarven med å være i front av den kunstneriske, faglige og teknologiske utviklingen» (I samspill – strategi 2025). Vi må tenke oss hvilke kvalifikasjoner som er viktige for framtidens musikere og hvordan NMH skal forholde seg til framveksten av nye kunstneriske uttrykk, til musikklivets økende digitalisering og til et stadig mer sammensatt arbeidsmarked. Vi må også forholde oss til endringer i rekrutteringsgrunnlaget, nasjonalt så vel som internasjonalt. Revisjonen av studieporteføljen forventes fullført innen utgangen av 2018.

Internasjonal dialog. NMH har i 2016 deltatt i fire strategiske partnerskap innenfor rammene av ERASMUS+ (se faktaboks). Prosjektene dekker sentrale utviklingsområder for våre utdanninger, som publikumsutvikling (NAIP), entreprenørskap (RENEW) og improvisasjon som pedagogisk

verktøy (METRIC). I tillegg er vi koordinerende institusjon for prosjektet ECMA–Next Step, som har som mål å utveksle og videreutvikle undervisningspraksis innen kammermusikk. Vi har god nytte av å delta i europeiske samarbeidsprosjekter og ser at disse hjelper oss til å utdype dialogen med omverden. Vi har en strategisk målsetning om å fremme årlige søknader til ERASMUS+, og har prioritert midler i budsjettet for 2017 til å øke den administrative kapasiteten til utvikling og oppfølging av internasjonale prosjekter.

Gjennom CEMPE har NMH i 2016, i samarbeid med AEC etablert en *Platform for learning and teaching in music performance education*. Plattformen vil fungere som et bredt europeisk nettverk av prosjekter ved AECs medlemsinstitusjoner med mål om å utforske, utvikle og styrke lærings- og undervisningsprosesser i høyere utøvende musikkutdanning innen ulike sjangre og tradisjoner. Prosjektperioden er sju år og prosjektet vil bli administrert fra NMH.

I 2016 ble NMH tildelt et nytt prosjekt under SIUs EURASIA-program i partnerskap med Tbilisi State Conservatoire (TSC) i Georgia. Prosjektet *Bridging the Gap – Qualifying Music Students for a Changing Music Profession* har som mål å utjevne avstanden mellom studietilbud og arbeidsmarked i Georgia, samt utdanne kvalifiserte

spesialister innen musikkpedagogikk og musikkteknologi. Prosjektet har også som mål å forbedre læringsmiljøet ved TSC, blant annet gjennom oppbygging av en ny bibliotekstjeneste. Vi har i tillegg innledet prosjekter med samarbeidspartnere i Brasil, India og Kina. Det er en av våre ambisjoner å styrke deltakelsen i regjeringens forskning- og utdanningsprogram Panorama (2016-2020).

CEMPE: Centre of Excellence in Music Performance Education. Senter for fremragende musikkutdanning i musikkutøving.

AEC: Association Européenne des Conservatoires, Academiés de Musique et Musikhochschulen

ERASMUS+: Verdens største utdanningsprogram som samler EUs programmer innen utdanning.

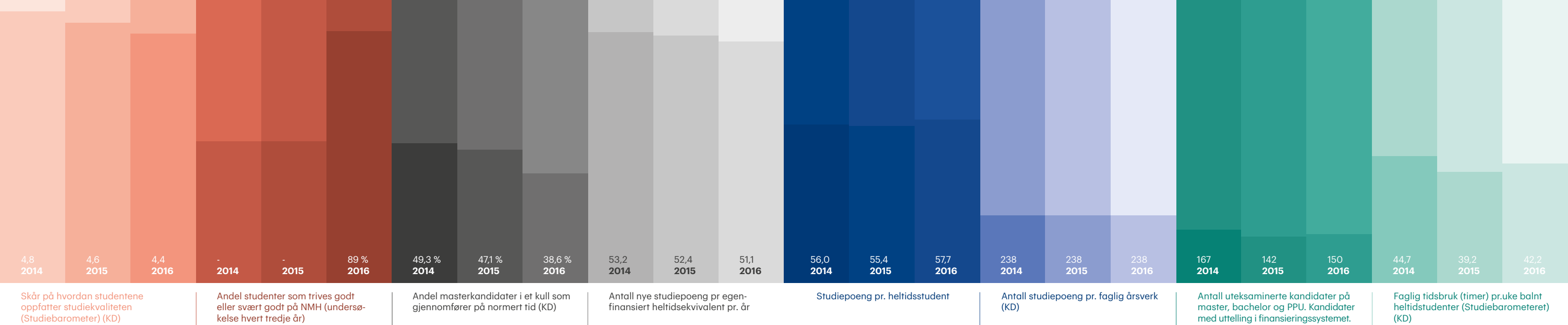
Strategisk partnerskap innenfor Erasmus+:

NAIP: New Audiences innovative Practices.

RENEW: Reflective Entrepreneurial Music Education Worldclass.

METRIC: Modernizing Higher Music Education through improvisation.

ECMA - Next step: European Chamber Music Association.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometer) (KD)

Andel studenter som trives godt eller svært godt på NMH (undersøkelse hvert tredje år)

Andel masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (KD)

Antall nye studiepoeng pr egenfinansiert heltidsekvivalent pr. år

Studiepoeng pr. heltidsstudent

Antall studiepoeng pr. faglig årsverk (KD)

Antall uteksaminerte kandidater på master, bachelor og PPU. Kandidater med uttelling i finansieringssystemet.

Faglig tidsbruk (timer) pr.uke balnt heltidstudenter (Studiebarometeret) (KD)

Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid (KD): Definisjonen av denne styringsparameteren i DBH er knyttet til treårige bachelorgrader, derfor framkommer det ikke tall for NMHs bachelorstudier.

Studiepoeng pr. reell heltidsstudent, er ikke overensstemmende med registreringen i DBH, fordi et stort antall av studentene følger individuell studieprogresjon, som ikke lar seg registrere korrekt i det studieadministrative systemet.

Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidat-undersøkelsen) (KD): Det finnes ikke tall for NMH på denne styringsparameteren.

Vi opplever at internasjonale prosjekter bidrar positivt til utviklingen av NMH. Gjennom å møte utfordringer i nye kulturelle kontekster, får vi anledning til å se egen praksis i et nytt lys. Dette hjelper oss å fornye og forbedre tilbudet til egne studenter.

Utveksling. Det er stor internasjonal aktivitet på NMH, både gjennom prosjektene nevnt over, en stor andel internasjonale gradsstudenter, en internasjonal lærerstab, mange utenlandske gjester og en betydelig lærer- og studentmobilitet. Vi er likevel ikke tilfreds med andelen utreisende utvekslingsstudenter, og har iverksatt tiltak for å forbedre dette. Samtidig må vi erkjenne at enkelte forhold gjør det særskilt vanskelig for NMH å nå måltallene for utveksling. Musikkstudenter ser ut til å foretrekke lengre gradsstudier i utlandet framfor kortere utvekslingsopphold. Flere av våre bachelorstudenter velger å ta sine masterstudier i utlandet og rundt halvparten av våre masterstudenter har sin bachelorgrad fra et annet land. Vi ser dermed at studentene i stor grad tilfredsstillt ønsket om internasjonalisering, selv om dette ikke alltid skjer gjennom organisert utveksling.

Nye lærings- og undervisningsformer. Gjennom prosjekter i regi av CEMPE (Centre of Excellence in Music Performance Education) deltar mange studenter i utprøving av nye lærings- og undervisningsformer. Utprøvingen

skjer hovedsakelig i ordinære undervisningssituasjoner og involverer dels utvalgte studenter i enkeltemner, dels alle studenter på et helt studieprogram. På denne måten trekkes studentene direkte inn i institusjonens pedagogiske utviklingsarbeid. Vi jobber kontinuerlig med å implementere erfaringer fra CEMPE i vår ordinære studievirksomhet.

Et godt og støttende læringsmiljø. Studentene ved NMH opplever at de er del av et godt og støttende læringsmiljø. Tall fra Studiebarometeret og fra vår egen læringsmiljøundersøkelse viser høy grad av tilfredshet blant studentene. Studentene trives godt og beskriver et inkluderende arbeidsmiljø. De opplever å bli behandlet med respekt og rapporterer liten grad av ensomhet. Opplevelsen av god kontakt mellom lærere og studenter trekkes fram som spesielt positivt.

Musikkstudenter har særskilte behov for kunnskap og oppfølging knyttet til mestring av stress og høye prestasjonskrav. Vi har ambisjoner om å styrke vår kompetanse og beredskap på dette området.

Gjennomføring: glidende overgang til arbeidslivet. Gjennomføringsgraden på normert tid ved NMH er ikke fullt ut tilfredsstillende, verken på bachelor- eller masternivå. For studenter på utøvende musikkstudier er det naturlig med en glidende overgang mellom studietid og arbeidsliv.

De etablerer seg som regel i et frilansmarked før fullførte studier, og dette oppfattes nærmest som en forutsetning for å lykkes som profesjonell utøver. Som følge av dette har vi opplevd en økning i tallet på studenter som gjennomfører sitt siste studieår som et deltidsstudium over to år. NMH ser på slike planlagte tilpasninger av studieløpet som en gunstig organisering for de studentene som velger det, selv om det slår ut som avvik i statistikken for gjennomføring på normert tid. Gjennomføringsgraden totalt sett er tilfredsstillende. Vi vil likevel iverksette tiltak for å søke å bedre gjennomføring på normert tid.

ArtEx. I samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo, Den norske filmskolen og Talent Norge tok NMH i 2016 initiativ til etablering av programmet ArtEx (Artistic Excellence in Performing Arts). ArtEx er et program for kunstnere i overgangen mellom utdanning og utøvende karriere. Det er lyst ut fem plasser på programmet og plassene er forbeholdt søkere som utviser et spesielt talent og som har fullført høyeste utdanning innen sitt felt. Gjennom ArtEx vil talentene få et faglig tilbud som binder utdanning og bransje sammen, hjelp til å håndtere kravene til en internasjonal karriere, og et nettverk av unge kunstnere å dele erfaringer med.

Styrke talentutviklingen. Gjennom det siste året har vi styrket det strategiske arbeidet med talentutvikling. I

t tillegg til tilbudet om lørdagssamlinger innenfor rammene av det nasjonale talentutviklingsprogrammet (TUP), har vi i 2016 utforsket nye samarbeidsmodeller med et utvalg lokale aktører innen talentutvikling (blant annet kulturskolene i Follo-regionen og Bærum). Vi har lagt særlig vekt på å utvikle det pedagogiske samarbeidet med disse miljøene med sikte på økt samhandling rundt det enkelte talentet.

Vi har også styrket ressursene til koordinering av vårt talentutviklingsprogram og det strategiske arbeidet med å videreutvikle denne delen av virksomheten.

Digitale læringsformer. I 2016 har vi utviklet en strategi for digitale læringsformer ved NMH. Den implementeres fra kommende studieår. Strategien tar utgangspunkt i innføringen av ny digital læringsplattform (Canvas), og tar sikte på å gi NMH en ledende posisjon innen bruk av digitale læringsformer innen musikk. I tråd med denne ambisjonen tok vi i 2016 i bruk et nytt system for gjennomføring av digitale eksamener. I tillegg vil opptaksprøvene i teori og gehør gjennomføres digitalt fra 2017, som resultat av et nasjonalt utviklingsprosjekt i regi av Råd for utøvende musikkutdanning (RUM) og koordinert av NMH.

Kurs. NMH har i 2016 gjennomført 11 etterutdanningskurs med totalt 596 deltakere. I tillegg har vi hatt 42 studenter på til sammen 3 oppdrags- eller betalingsstudier.

A young woman with dark hair is shown in profile, playing a cello. She is looking intently at the instrument. The lighting is dramatic, with strong highlights on her face and the cello's body, while the background is dark. The overall mood is focused and artistic.

NMHs FoU-arbeid kjennetegnes av ambisiøse prosjekter som binder sammen kompetanse og kunnskap fra flere sider av musikkfeltet.

Kunst og vitenskap (FoU)

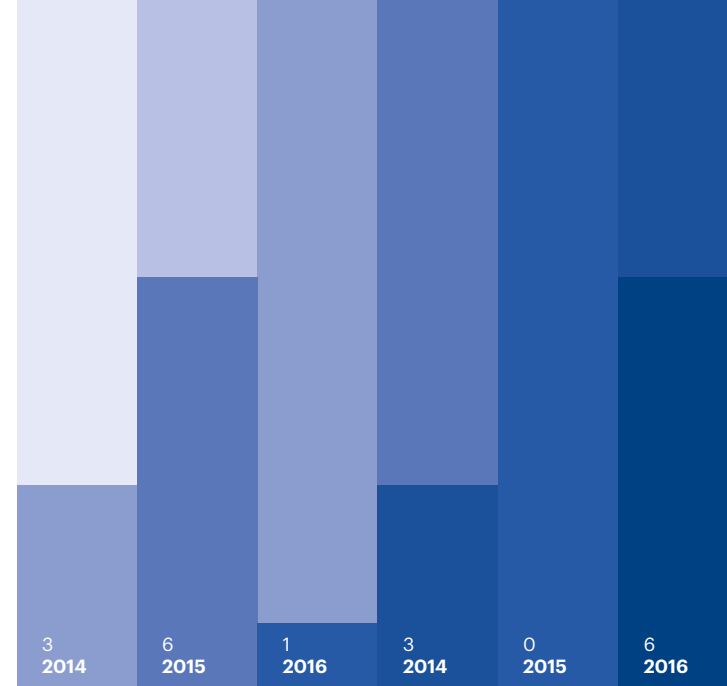

Kvalitative styringsparametre:

- Samspill mellom forskning og utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid.
- FoU-samarbeid med andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt.

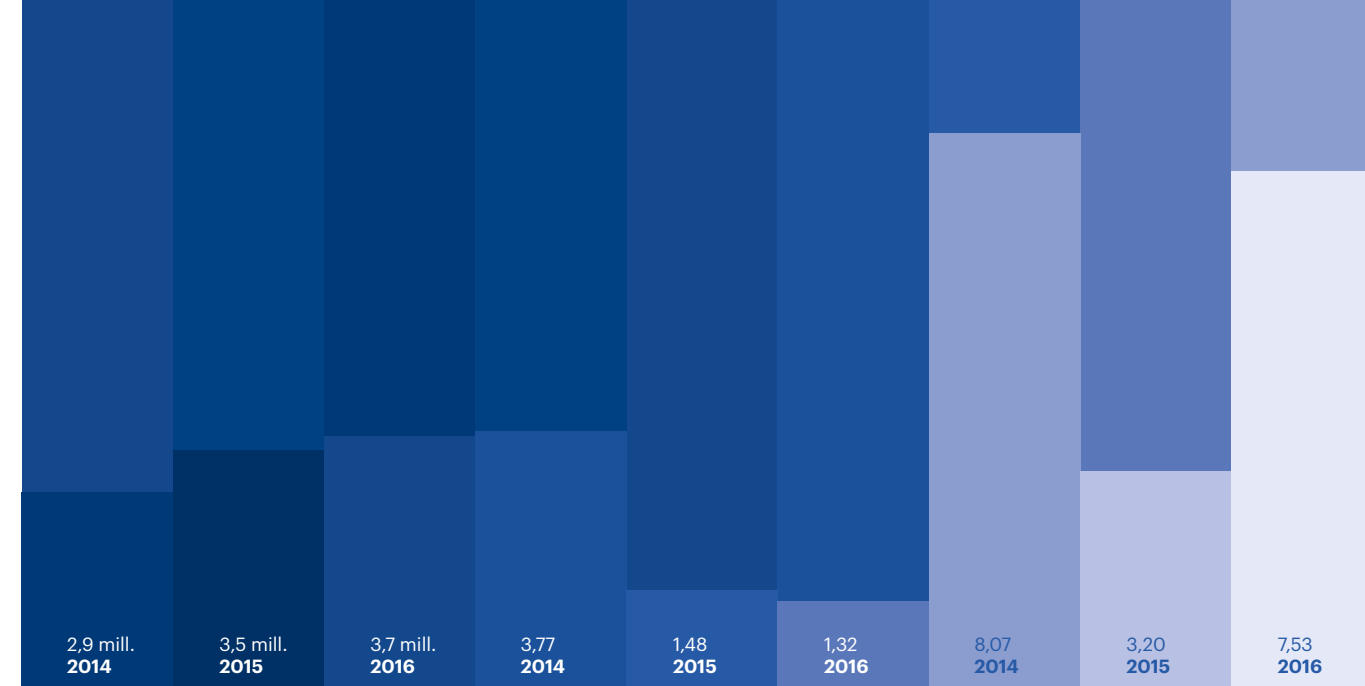
Prioritert tiltak:

- Utvikle en strategi for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH.
- Intensivere arbeidet med å sikre ekstern finansiering fra Prosjektprogrammet, NFR og EU.
- Legge grunnlaget for opprettelsen av en kunstnerisk ph.d.-grad.

Antall søknader til Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende

Antall søknader til NFR

Eksterne inntekter Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende

Bidraginntekter fra NFR pr. faglig årsverk (KD)

Andre bidrags- og forskningsinntekter utenom EU og NFR pr. faglig årsverk (KD)

I samspillet mellom kunst og vitenskap oppstår kunnskap og erkjennelser som utfordrer vår forståelse av musikken som kunstart og uttrykksform. FoU-virksomheten ved NMH skal støtte opp om dette samspillet og sørge for at resultatene setter dagsorden for framtidens musikkutdanning.

Tre sentre. NMHs FoU-sentre er knutepunktene for alt FoU-arbeid ved institusjonen, og bidrar som katalysatorer i utviklingen av spissede prosjekter innenfor hvert sitt fagområde og brede tverrfaglige prosjekter med forgreninger nasjonalt og internasjonalt.

I løpet av 2016 har de tre sentrene, CERM (Centre for Educational Research in Music), CREMAH (Centre for Research in Music and Health) og NordART (Arne Nordheim Centre for Artistic Research) videreutviklet og spisset sine profiler.

CERM har som formål å synliggjøre NMHs fag- og forskningskompetanse om musikkutdanning og -opplæring, nasjonalt og internasjonalt. Senteret har i 2016 koordinert et stort antall interne og eksterne prosjekter, og deltar aktivt i utviklingen av CEMPE.

CREMAH (tidligere Senter for musikk og helse) er i 2016 gitt et mandat som synliggjør forskningsoppdraget på en tydeligere måte. Senterets nye formål er å «utvikle ny kunnskap, forståelse, evidens og kritisk refleksjon gjennom forskning på musikk som helseressurs for mennesker og samfunn». NordART har i løpet av 2016 styrket sin rolle som viktigste

pådriver for kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH. Senterets aktivitet er synlig på sentrale formidlingsarenaer nasjonal og internasjonalt, og omfatter i økende grad samarbeid med eksterne fagmiljøer.

Mer operative forskningsentre. Det er utarbeidet forslag til nye mandater for FoU-sentrene. Mandatene inngår i forslaget til ny organisasjonsstruktur, som forventes innført fra høsten 2017. I forslaget er sentrene gitt et større operativt ansvar for NMHs samlede FoU-virksomhet enn tidligere. Dette forutsetter på den ene siden tilførsel av ressurser og faglig autonomi, på den annen side økte krav til resultater og strategisk profil.

Sentrene inngår i flere internasjonale nettverk og samarbeider tett med CEMPE, NMHs Senter for fremragende utdanning i musikkutøving. En bred, tverrfaglig og internasjonal konferanse om framtidens musiker (*The Protean Musician*) gjennomføres høsten 2017 som et samarbeidsprosjekt mellom alle sentrene. Tiltaket er et viktig bidrag til oppnåelse av NMHs strategiske ambisjon om å «fremme samspillet mellom kunstneriske og vitenskapelige kompetanser» (I samspill – strategi 2025)

Strategi for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Arbeidet med utvikling av en strategi for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ble igangsatt våren 2016. Arbeidet ledes av arbeidsgruppe med bred kompetanse om NMHs FoU-virksomhet. Det ventes at gruppen slutfører

sitt arbeid våren 2017 og at strategien implementeres i tråd med endringene i NMHs organisasjonsstruktur, herunder forslaget om å gi FoU-sentrene et mer operativt ansvar for institusjonens FoU-virksomhet.

Større FoU-prosjekter. To av NMHs eksternfinansierte prosjekter er avsluttet i 2016. *Radical Interpretation of Iconic Musical Works* hadde sin siste presentasjon/visning under Artistic Research Forum i Stavanger høsten 2016, og leverer sin sluttrapport til Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid i januar 2017. Prosjektet *Labor market for musical workers in the new millennium* er også avsluttet. Sluttrapport er godkjent av Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SiU) høsten 2016.

Prosjektet *Music with the Real*, finansiert av Programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid, fortsetter inn i 2017. Det samme gjelder prosjektet *Musical Gentrification and socio-cultural diversities* som gjennomføres i samarbeid med Høgskolen i Hedmark med finansiering fra Norges forskningsråd.

NMH overtok i 2016 ansvaret for det nasjonale samarbeidsprosjektet Norsk musikkarv. NMH er prosjektets administrative nav, og har arbeidsgiveransvar for prosjektleder via finansiering fra Norsk kulturråd, i tillegg til å ivareta sekretariatsfunksjonen og det økonomiske ansvaret. I 2016 avholdt prosjektet en nasjonal Musikkarvkonferanse i samarbeid med Nasjonalbiblioteket.

Dialog og samhandling. Det er etablert årlige dialogmøter mellom FoU-sentrene og NMHs ledelse. Dette har bidratt til mer samordnet og målrettet arbeid i FoU-sentrene og har også synliggjort behovet for tettere samspill sentrene imellom. I løpet av 2016 har FoU-sentrenes ledelse, inkludert leder for CEMPE, tatt initiativ til og gjennomført en rekke samarbeidsmøter.

Et synlig resultat av dette er den tverrfaglige konferansen nevnt på forrige side, *The Protean Musician*. Senterledelsen har også etablert samarbeid om utvikling av større, tverrfaglige søknader om ekstern finansiering.

Søknader om ekstern finansiering. I 2016 ble det sendt en søknad til Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid om støtte til gjennomføring av det kunstneriske prosjekt med tittelen «Goodbye Intuition». Det ble gjennom året arbeidet med fire søknader til prosjektprogrammet, men det ble besluttet å la noen av prosjektene modne og utvikle seg til neste søknadsfrist. Dette ga oss også mulighet til å konsentrere arbeidet om den ene søknaden som ble innsendt, og vi fikk tilslag på søknaden våren 2017.

Det ble også sendt en søknad til Norsk kulturråd om videreføring av det nasjonale prosjektet Norsk musikkarv. I tilbakemelding fra Kulturrådet er det gitt uttrykk for at det kan ventes en årlig tildeling i samme størrelsesomfang som i dag (1,5 mill pr år).

60 %
2014

43 %
2015

75 %
2016

Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører i løpet av seks år (KD)

Det ble i 2016 sendt fem søknader til Norges forskningsråd fra NMH: (1) Improving education competencies on the innovative use of music to promote language skills and social communication for children in ECEC (MUSCLE II). (Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor - FINNUT). (2) Music, Health and Life Quality (MUSHLI): Exploring innovative uses of music in health promoting practices (Forskerprosjekt - FRIHUM-SAM). (3) The Institutionalization of Music in the Conservatoire (Forskerprosjekt - SAMKUL). (4) The Institutionalization of Music in the Conservatoire (Forskerprosjekt - FRIHUM-SAM) og (5) Motivation for learning across disciplines: The role of motivational quality on effortful learning processes in music and sports. (Post.-dok-prosjekt) I tillegg er NMH med i en søknad til Norges forskningsråd i regi av Helse Sør-Øst.

Utfordringer og tiltak. Den forholdsvis lave andelen av ekstern finansiering ved NMH må sees i lys av at kunstnerisk utviklingsarbeid, som utgjør hovedaktiviteten til et flertall av NMHs ansatte, ikke omfattes av noe forskningsprogram, verken i Norges forskningsråd eller EU. Vi har likevel iverksatt tiltak som vil styrke vår posisjon i konkurransen om forskningsmidler. Blant tiltakene er å opprette Arne Nordheim Centre for Artistic Research (NordART), være vertskap for en europeisk *Platform for Learning and Teaching* i regi av CEMPE, ha jevnlig dialogmøter med ledelsen av alle forskningsentrene og større grad av internasjonalisering av ph.d.-programmet hva gjelder opptak, formidling og bedømmelse av stipendiater.

Doktorgradsutdanning/stipendiater. NMH hadde i 2016 28 studenter på doktorgradsprogrammet og 11 tilknyttet Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. I alt fire disputerte i 2016, hvorav to på doktorgradsprogrammet og to på stipendiatprogrammet.

NMH oppfordrer stipendiatene til å tilbringe deler av utdanningen ved institusjoner i utlandet. Det er også lagt opp til økt internasjonal rekruttering til stipendiatstillinger. Vi ser faglig kontakt med NMHs partnerinstitusjoner og med andre relevante internasjonale fagmiljøer som avgjørende for utviklingen av kvaliteten i vår doktorgradsutdanning.

NordART har i 2016 lagt grunnlaget for tematiske forskergrupper (*catalyst groups*) med deltakelse fra både stipendiater og seniorforskere. Disse vil være sentrale faglige ressursentre for hele institusjonen, og bidra til å gi stipendiatene et sterkere faglig diskusjonsforum.

Kunstnerisk doktorgradsprogram. NMH har, gjennom ledelse av Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid (NRKU), spilt en sentral rolle i arbeidet for å etablere en kunstnerisk doktorgrad. Arbeidet er foreløpig brakt til en konklusjon ved at Kunnskapsdepartementet i slutten av oktober 2016 varslet at en slik grad vil bli innført. Det arbeides fortløpende med å kartlegge rammene for den nye graden og hvilke konsekvenser det har for dagens organisering av forskerutdanning innen kunstfagene.

Publikasjoner. NMH har i 2016 utgitt 7 publikasjoner, deriblant doktorgradsavhandlinger, antologier, årbøker, lærebøker og en fagbok. Vi arbeider systematisk med å utvikle løsninger for elektronisk publisering som ivaretar behovet for å integrere audio-visuelle medier.

Vi merker oss at en økende del av NMHs forskningsresultater publiseres og formidles i internasjonale kanaler. NMH har derfor i 2016 økt bruken av Research Catalogue som kanal for publisering og formidling av kunstnerisk arbeid. Research Catalogue er en viktig internasjonal formidlingsplattform som driftes av Society for Artistic Research (SAR), og NMH ser at økt bruk av denne kanalen styrker muligheten til å nå ut med resultatene fra kunstnerisk utviklingsarbeid til et bredere internasjonalt publikum. Vi vil i 2017 søke om medlemskap i Society for Artistic Research og vil dermed kunne gå mer aktivt inn i videreutvikling av Research Catalogue.

Resultater fra NMHs vitenskapelige arbeid registreres i det nasjonale forskningsinformasjonssystemet CRISStin. Vi er i dialog med CRISStin om videreutvikling av deres systemer slik at de også kan benyttes til registrering av resultater av kunstnerisk utviklingsarbeid.

For 2016 utgjør NMHs forfattervekt 39,75 publikasjonspoeng etter ny beregningsmodell. Ettersom kun 30 % av NMHs ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling

er tilsatt på vitenskapelig grunnlag vil en omregning gi NMH en forfattervekt pr. vitenskapelig årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling på 1,19 publikasjonspoeng for 2016.

Antall publikasjonspoeng pr. faglig årsverk (KD). NMH omfattes ikke av ordningen, og har derfor ikke tall her. Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr. FoU-årsverk (NFR/NIFU) (KD). NMH har ikke tall her.

Samspill mellom forskning og utdanning. NMHs FoU-sentre inngår alle i flere faglige nettverk. Det er tett samarbeid om forskningsprosjekter og utdanning på doktorgradsnivå og veiledning.

En sentral del av prosjektet *Labor maket for musical workers in the new millennium* har vært å gjennomføre kurs som involverer både ph.d.- og masterstudenter. I 2016 ble det siste av to slike kurs gjennomført i regi av CERM i samarbeid med University of Western Ontario, Canada.

CREMAH har i løpet av 2016 gjennomført interne og eksterne konferanser og seminarer, og tar et stort ansvar for å involvere masterstudenter i sitt arbeid og på sine konferanser. Senteret arbeider aktivt med å synliggjøre og rekruttere ambisiøse studenter til sine arrangementer og jobber også målrettet mot relevante studentgrupper for å forberede dem til framtidig arbeid med prosjekter på ph.d.-nivå.

Kolleger i stedet for konkurrenter

Tekst: Bodil Maroni Jensen
Foto: David Engmo

Norges musikkhøgskole er tildelt status som Senter for fremragende utdanning for perioden 2014-2018 og har opprettet Senter for fremragende utdanning i musikkutøving, CEMPE. Et av senterets utviklingsprosjekter er gruppeundervisning i hovedinstrument. Mye tyder på at de studentene som får erfare denne undervisningsformen, er heldige. De lærer fortere, de blir mer bevisst og de forbereder seg på flere sider ved musikerrollen.

– Det er et verdifullt supplement til ene-undervisningen, sier Ingeborg Elisabeth Moe, som har erfaring fra smågruppeundervisning, der tre studenter arbeider sammen med en lærer, én gang i uken.

Studentene får like mye spilletid hver, og i tillegg snakker de sammen. De utvikler et språk der de kommer tett på nyanser i læringen. De gir hverandre tilbakemeldinger som de alle kan lære av. Dessuten er det lærerikt å høre læreren undervise andre; det gir overskudd til å konsentrere seg som annet enn det å prestere selv. Lærerens tilbakemeldinger til slutt gjør at studentene blir ekstra oppmerksomme på det de selv har bidratt med.

– Jeg må ta stilling til hvordan jeg skal gi tilbakemeldingen, så jeg lytter etter hva jeg tror medstudenten trenger å høre, og naturlig nok tenker jeg på hva jeg ville gjort selv, hvis jeg hadde jobbet med det samme. Og akkurat det å gjøre den erfaringen og kunnskapen om til språk, tror jeg er verdifullt. Jeg bli mer bevisst på hvordan jeg jobber, og tar det med tilbake til øverommet, sier Ingeborg.

På masternivå på Musikkhøgskolen er over halvparten av studentene fra utlandet. I en gruppe kan det derfor være studenter med svært forskjellig bakgrunn, med forskjellig estetikk og klangidealer. Variasjonen i synspunkter blir utnyttet for å lære studentene å lytte på måter de ellers ikke

ville gjort og for å bevisstgjøre valg. Og for å åpne seg for nye forslag til hvordan tekniske og musikalske problemer kan løses.

– Vi får jo veldig konkret tilbakemelding på hvordan det høres ut. Så får man kjenne etter om det var sånn man ønsket at det skulle være, og så jobbe videre på det.

Tryggheten i gruppen utnyttes. Studentene tør å prøve ut stykker på et tidlig stadium. De tør å vise hva de må jobbe med, og de spør hverandre til råds. Men gruppen forplikter også. Studentene må bidra aktivt og sørge for at alle får utbytte av timen. Undervisningsformen skiller seg i mangt fra den tradisjonelle mester-elev-formen.

– Selv om vi har en lærer, er vi også vår egen og hverandres lærer. Vår egen erfaring og kunnskap er verdt noe, vi skal ikke bare lytte og ta imot, men være aktive både for vår egen lærings skyld og for de andres. Man får kolleger i stedet for konkurrenter, har jeg tenkt, og det er kjempeviktig å ta med seg videre i arbeidslivet. Når man skal jobbe sammen senere, er vi vant til å gi tilbakemeldinger på en måte som gjør at det ikke virker angripende, og vi kan finne fram til løsninger sammen. Men selvfølgelig, den konkurransen vil jo alltid være der, så når en av de andre spiller kjempebra, da må jeg jo henge i, jeg også!

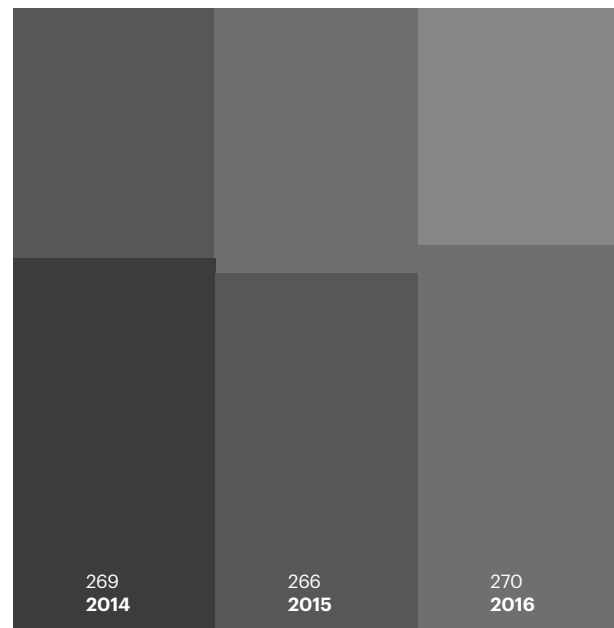

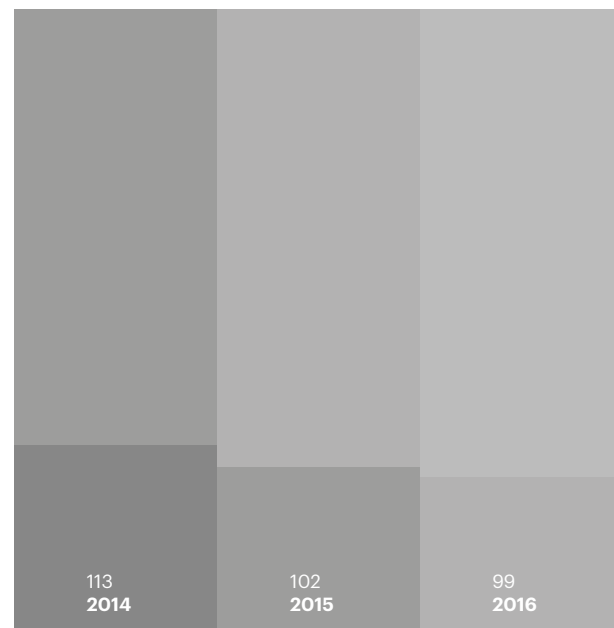
Vi skal være tilstede i samfunnet med kunnskap og kritisk blikk. Vi skal dele erfaringer og skape forbindelser mellom kultur og utdanning.

Formidling

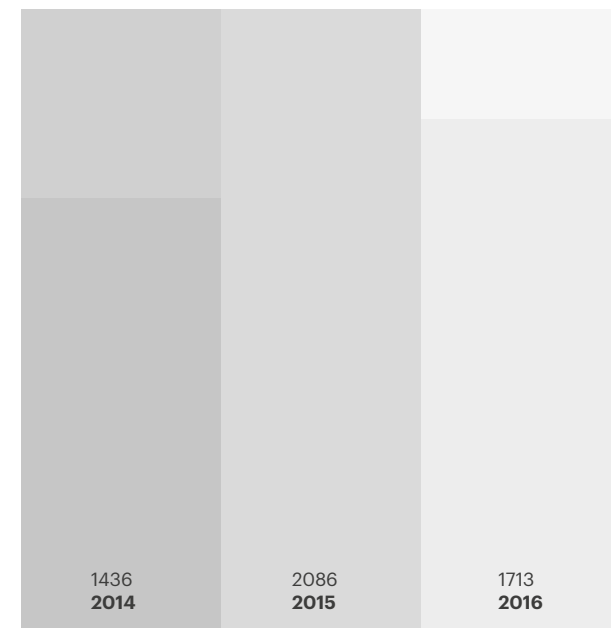

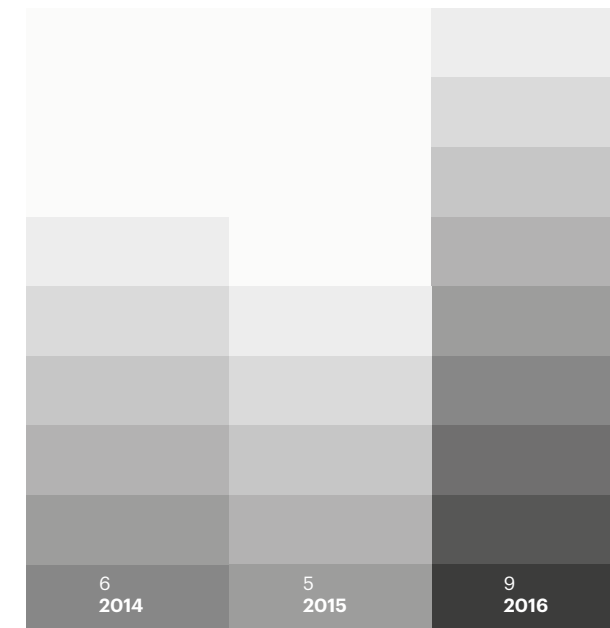
Antall offentlige konserter på NMH

Antall offentlige konserter på eksterne arenaer

Antall betalende publikum

Antall prosjekter i samarbeid med nasjonale og internasjonale kulturformidlere

Kvalitative styringsparametre:

- Synliggjøring av FoU-virksomheten på ulike arenaer nasjonalt og internasjonalt.
- NMH skal framstå som en attraktiv samarbeidspartner for internasjonale og norske utdanningsinstitusjoner.

Prioritert tiltak:

- Utarbeide en ny kommunikasjonsstrategi.
- Fornye strategi for samarbeid med arbeidslivet.
- Styrke samarbeidet med flere eksterne arenaer.

NMH har et mangfold av fagpersoner og et bredt spekter av faglig kompetanse. Sammen utgjør vi et av landets største fagmiljøer, med musikken som drivkraft og felles identitet.

Vi spiller hverandre gode. Vi har samarbeidet med PR-byrået Gambit Hill+Knowlton i 2016 for å få hjelp i prosessen med å utarbeide en ny kommunikasjonsstrategi. Strategien skal gi en tydeligere profil og mer konkrete mål for vår kommunikasjon. Ett av målene er å gjøre Musikkhøgskolen mer synlig for viktige interessentgrupper og tydeligere i vår kommunikasjon med omverdenen. En prosjektgruppe har arbeidet med innhold og forankring av strategien, som forventes lansert i begynnelsen av 2017.

Samarbeid med arbeidslivet. En gjennomgang av NMHs gjeldende strategi for samarbeid med arbeidslivet, vedtatt av styret i 2012, har avdekket behov for en oppdatering. Det er også behov for å fornye organiseringen av Rådet for samarbeid med arbeidslivet for å gjenspeile avtaler med nye samarbeidspartnere, endringer i studieporteføljen, etableringen av CEMPE og ikke minst NMHs nye strategiske plan (2015-2025). Rådet foreslås utvidet til å omfatte representanter fra våre viktigste interessenter i arbeidslivet, og organisert rundt tematiske seminarer sammen med styret, ansatte og studenter. Det forventes at rådet på denne måten vil få bedre innsikt i NMHs virksomhet og på en tydeligere måte kunne bistå oss i utviklingen av relevante studietilbud.

På festivalscenene. I 2016 har vi innledet samarbeid med flere nasjonale og internasjonale festivaler, blant andre Oslo Jazzfestival, Kongsberg Jazzfestival og Aldeburgh Festival (UK). Under Forskningsdagene arrangerte NMH et debattmøte om musikkforskningens relevans i samfunnet på Kulturhuset i Oslo. Det er i tillegg gjennomført to prosjekter med Det franske kulturinstituttet og igangsatt planlegging av langsiktige samarbeid med blant annet Riksscenen, Glogerfestspillene i Kongsberg, Oslo Early og June in Buffalo (USA).

NMHs studenter og ansatte opptre jevnlig på sentrale festivaler i Norge og i utlandet. Denne praksiserfaringen inngår som en indirekte, men svært viktig del av læringsutbyttet og av den samlede studiekvaliteten.

En synlig FoU-virksomhet nasjonalt og internasjonalt. NordART har et bredt nettverk av naturlige samarbeidspartnere og arenaer for formidling av arbeidet. Disse er blant annet Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, ConNEXT, AEC, The Performance Studies Network (PSN), det nasjonale prosjektet Norsk musikkarv, Ultima og European Platform for Artistic Research in Music (EPARM) for å nevne noen.

For CERM er International Society of Music Education (ISME), European Association for Music in Schools (EAS), The International Society of the Sociology of Music Education (ISSME) og Innovative Conservatory Research Network (ICON) noen av de sentrale arenaer der resultater fra forskning blir presentert og diskutert.

CREMAH er en av åtte samarbeidspartnere i et internasjonalt concertium for musikkterapi. Dette sammen med blant annet, Nordic Network in Music and Public Health, Nasjonalt kompetansenettverk for musikkterapi i rusfeltet, Nasjonalt kompetansenettverk for musikkterapi i barnevernet, Nasjonalt nettverk for musikk og eldre, er noen av de arenaer der forskningen formidles og når ut til aktuelle grupper.

Konferanser. NordART har i 2016 avholdt symposiet Unfolding the Process II, som er en videreføring av konferansen med samme tittel fra 2015. Årets konferanse rettet søkelyset mot KU-feltets forhold til konservatorietradisjonen,

med god oppslutning fra forskere og utøvere internasjonalt. NordART har også gjennomført konferansen On the Edge der temaet var Improvisasjon i studioet. Arrangementet ble gjennomført som en kombinasjon av presentasjoner og diskusjoner ved NMH og konserter på Nasjonal jazzscene. NordART var også ansvarlig for gjennomføringen av Musikkarvkonferansen i samarbeid med Nasjonalbiblioteket.

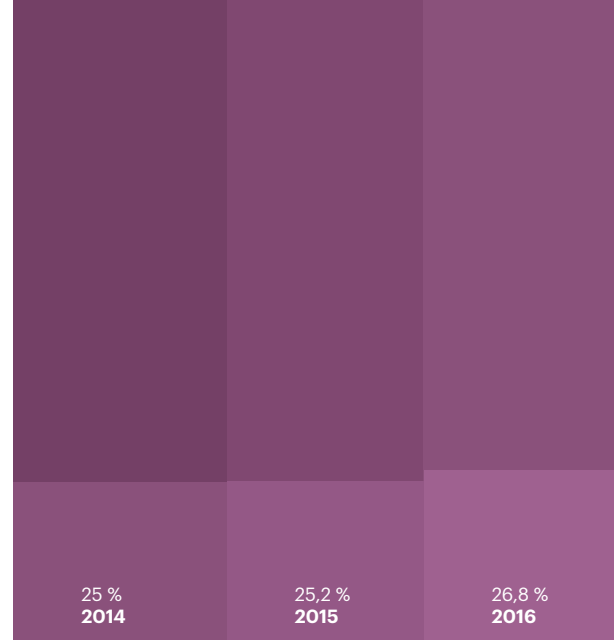
En attraktiv samarbeidspartner. Vi har i 2016 styrket samarbeidet med internasjonale partnerinstitusjoner gjennom nettverk som AEC (Association of European Conservatoires), ConNext (Next Conservatoire), ICON (Innovative Conservatoire) og IBE (International Benchmarking Exercise). Forsknings samarbeidet innen Nordisk nettverk for musikkpedagogisk forskning og Consortium of Universities with Doctoral Studies in Music Therapy er også videreført. På det nasjonale nivået skjer samarbeidet primært innen rammene av Universitets- og høgskolerådet, der NMH i 2016 har ledet Utdanningsutvalget og Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid (NRKU), vært representert i Forskningsutvalget og koordinert Rådet for utøvende musikkutdanning (RUM). Vi overtok i 2016 ansvaret for Norsk musikkarv, et samarbeidsprosjekt mellom NMH, Nasjonalbiblioteket, og alle norske universiteter.

A woman with short blonde hair, wearing a purple and white striped t-shirt and dark pants, is playing a xylophone in a music studio. She is holding mallets with red heads. The studio is dimly lit, with a ladder leaning against a wall in the background and various musical instruments visible. The overall atmosphere is focused and artistic.

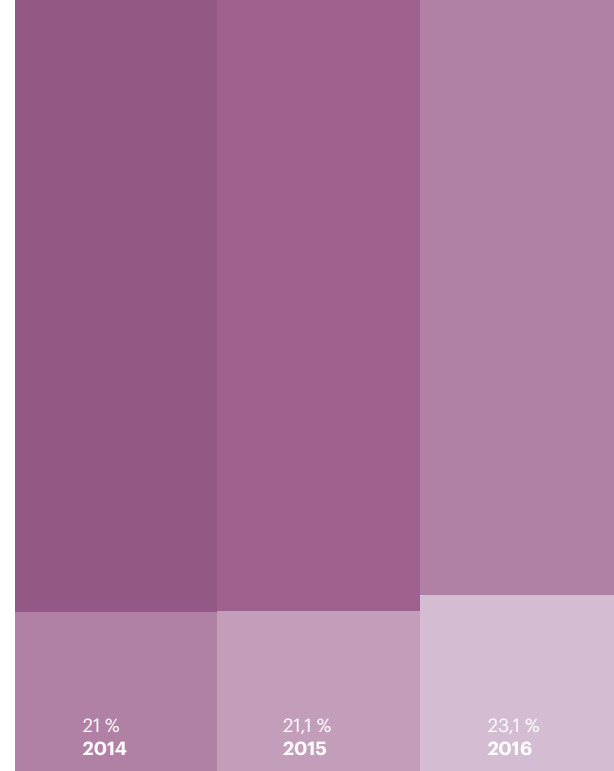
Dynamiske organisasjoner kjennetegnes av en sterk kultur, tuftet på felles verdier, delte erfaringer og vilje til arbeid mot et felles mål. Utviklingen av en slik kultur krever vilje til samhandling.

Organisasjon og ressurser

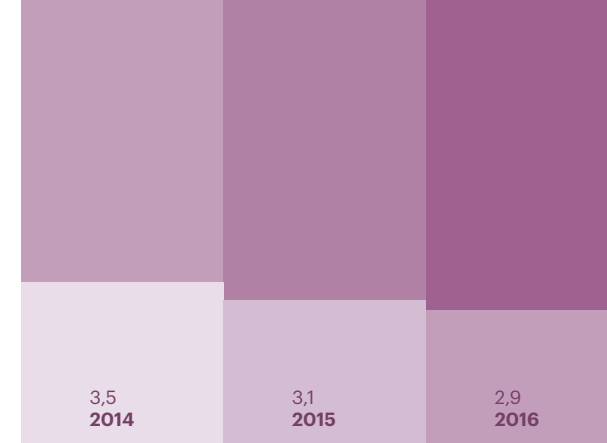

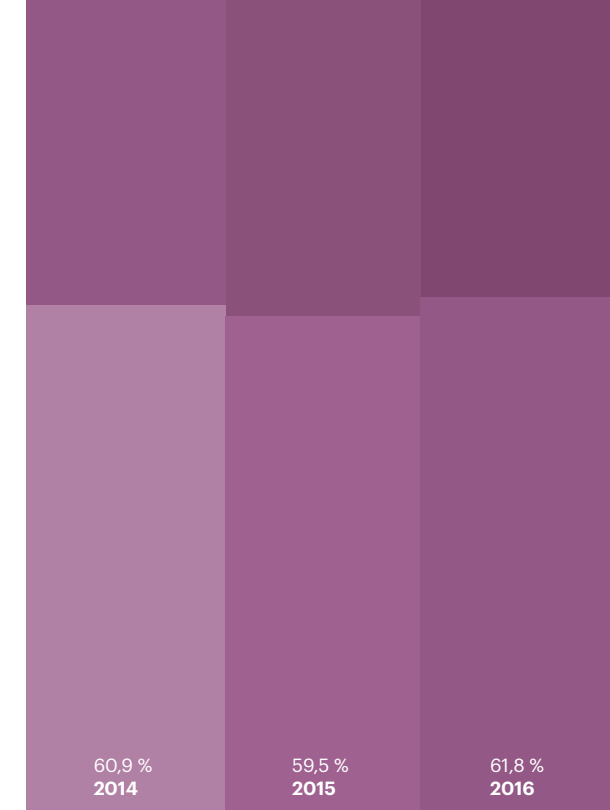
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (KD)

Andel midlertidige tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger (KD)

Antall årsverk undervisning, forsknings- og formidlingsstillinger pr. administrativt årsverk

Andel lønn av totale inntekter

Kvalitativt styringsparameter:

- Gode analyser, planer og forankring av tiltak knyttet til IKT og sikkerhet og beredskap.

Prioritert tiltak:

- Fullføre arbeidet med utredning/utvikling av ny organisasjonsstruktur.
- Oppfølging av strukturmeldingen med felles utredning med KHiO og AHO.
- Utarbeide policy for ansettelse i bistillinger og deltidsstillinger.
- Videreutvikle arenaer for samhandling, kunnskapsdeling og diskusjon.

Ny organisasjonsstruktur. En arbeidsgruppe har siden høsten 2015 arbeidet med forslag til ny organisasjonsstruktur. Forslaget har vært behandlet i flere styremøter før det ble sendt på høring i desember 2016. Det foreslås at organisasjonsstrukturen fortsatt skal bygge på dagens modell med fagseksjoner og programutvalg, men at det gjøres visse endringer for å «styrke studieprogrammenes faglige forankring». Saken legges fram for styret på nytt 10. mars 2017 med sikte på et endelig vedtak.

Felles utredning med KHiO og AHO. KD har nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomføre en mulighetsstudie for forpliktende samarbeid mellom NMH, KHiO og AHO. Arbeidsgruppen er oppnevnt med representanter for de tre institusjonene og to medlemmer fra utenlandske institusjoner. Arbeidsgruppen ledes av professor Trine Syvertsen, UiO, og studien skal være avsluttet i løpet av våren 2017.

Policy for bistillinger og deltidsstillinger. Det er utarbeidet interne retningslinjer for bruk av bistillinger og deltidsstillinger, sidegjøremål, kallelse og midlertidige stillinger. Retningslinjene ble vedtatt på styremøtet 10. juni 2016 og er nå lagt ut på NMHs hjemmeside.

Arenaer for samhandling, kunnskapsdeling og diskusjon. Det har vært gjennomført to fellesdager for alle ansatte (april og august). Disse har skapt gode arenaer for kunnskapsdeling, samhandling og diskusjon, med stort engasjement og bred deltakelse fra kollegiet. Videre er det innført en ordning med felles lunsj for alle ansatte som ønsker det, noe som også gir en ny arena for diskusjoner blant kollegene.

Det har i tillegg blitt gjennomført et eget seminar for seniorer.

Biblioteket. På biblioteket er implementeringen av Alma (nytt BIBSYS) fullført.

I august startet biblioteket opp et årsabonnement på eBook Academic Collection. Dermed er en tverrfaglig samling med ca. 150 000 e-bøker tilgjengelig for studenter og ansatte.

Prosjektet *Bridging the Gap – Qualifying Music Students for a Changing Music Profession* (Tbilisi-prosjektet) omfatter både ombygging av biblioteket ved musikkonservatoriet og utvikling av bibliotekjenesten. I den forbindelse har fire ansatte fra Tbilisi vært på besøk i tre dager på NMH for å få opplæring i drift av et moderne musikkbibliotek.

NMHs aktiviteter med orkester, kor og ensembler er ressurskrevende og øker i omfang. I 2016 ble det brukt ca. 5500 noter til denne virksomheten.

4

Styring

og

kontroll av
virksomheten

5

Vurdering
av

framtid-
utsikter

Kvalitet – kjernen i vår virksomhet

Tekst: Bodil Maroni Jensen
Foto: David Engmo

Stortingsmeldingen Kultur for kvalitet i høyere utdanning kom i slutten av januar. Den passer som hånd i hanske for Norges musikkhøgskole, sier rektor Peter Tornquist, ikke minst fordi den setter studenten i fokus.

– Tradisjonelt har musikkutdanningen vært veldig styrt ovenfra. Vi har hatt store mestere, anerkjente musikere, som har bestemt i detalj hvordan studenter skal lære. Sånn har musikkutdanningen egentlig vært i århundrer. Det vi ønsker i dag er at studentene ikke bare er lærlinger, men så tidlig som mulig settes i stand til å være selvstendige, ha sine egne tanker, sin egen profil, føle eierskap til sin egen utdanning.

Kvalitetsmeldingen sier at utdanningene må være relevante for samfunnets behov for arbeidskraft og kompetanse. Hvor ser du at dette kan komme i konflikt med studentenes selvstendige tenkning, musikkfaglige synspunkter eller tradisjoner?

– For Musikkhøgskolen er dette med samfunnets behov ganske sentralt. Vi er nødt til å balansere mellom det å tilby en utdanning som samfunnet etterspør og det å være i stand til å påvirke samfunnet med en type kompetanse de ikke visste at de trengte.

Hva slags kompetanse kan det være?

– Den kreative musikeren er etter alt å dømme noe som må vektlegges mer; musikere som er dypt spesialiserte på et fagområde og allsidige nok til å gå inn på tvers av kunstneriske prosesser. Skillet mellom utøvende og

skapende musikere er i ferd med å miste sin betydning. En utøvende musiker forventes å være medskapende, medimproviserende og medkomponerende. Musikklivet har kanskje ikke stillinger til den type musikere i dag, men hvis du kommer med den kompetansen til en kulturskole eller et orkester, er jeg overbevist om at det vil farge utviklingen av arbeidsplassen, at samfunnets behov vil farges av den kompetansen vi utvikler hos studentene.

Hvorfor er dette en ønsket utvikling?

– En av grunnene til at vi holder oss med kunst og kultur i et samfunn, er at kunsten kan være med å stille spørsmål. Spørsmålene trenger ikke alltid være samfunnskritiske eller politiske, men kunstneren har evnen til å se ting i et litt annet perspektiv enn mange andre. Det er viktig at vi klarer å levere de medarbeidere, medborgere, som faktisk kan stille de spørsmålene i samfunnet.

Det er krav i kvalitetsmeldingen om å bruke undervisningsformer som gjør studentene mer aktive. Hva vil det si for Musikkhøgskolen?

– Det betyr at vi skal ta i bruk enda flere studentdrevne aktiviteter. Vi har hatt stor suksess med det gjennom mange år, for eksempel studentinitierte ensembler og prosjekter. Dette er en viktig læringsarena for studentene, der

Musikkhøgskolens rolle egentlig bare er å legge til rette og ikke blande seg for mye inn. Den formen for undervisning ser jeg vil komme mer, i kjølvannet av kvalitetsmeldingen.

Hva med digitale læringsformer?

– Vi har en rekke planer for den nye teknologien. Unge talenter, som sitter spredt rundt om i landet, de kan vi nå gjennom nettbasert undervisning, til og med ha mulighet for samspill og bandøving på nettet. Poenget er at talentene er der ute. Det er vår jobb å legge undervisningen opp slik at vi når dem. I mye av teoriundervisningen; musikkhistorie, gehør, satslære, pedagogikkemner, vil vi også ta i bruk nettbaserte ressurser, ikke for å erstatte den nåværende undervisningen, men for å supplere den. Vi kommer til å sette i gang tiltak på dette allerede i løpet av dette året.

Kvalitetsmeldingen har som mål at norske universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater som er «aktive, attraktive og ansvarlige deltakere i det internasjonale samfunnet». Hvordan stemmer dette for studentene på Musikkhøgskolen?

– Det er en klar forventning om at norske musikere skal utdannes for å kunne gå ut i et internasjonalt marked. Det gjør mange av våre studenter allerede, men det avgjørende er ikke om de lykkes på verdensturnéer eller i å etablere seg i Japan eller USA. Det viktige er at de som ønsker det, skal ha kunnskapen, ferdigheten og selvtilliten til å gjøre det.

Studentene skal møte en forventning om å ha et utenlandsopphold i løpet av studietiden, står det i Kvalitetsmeldingen. Hvordan kan Musikkhøgskolen motivere til at en større andel av studentene reiser ut?

– Det er helt klart en ambisjon som vi kommer til å forsterke i årene som kommer, ikke bare fordi kvalitetsmeldingen peker på det, men fordi vi trenger å bevisstgjøre studenter på at det er impulser og kunnskap i andre land som er viktig for deres utvikling. Litt over halvparten av våre masterstudenter er utenlandske, og av akkurat samme grunn som de er her, bør våre studenter reise ut. Man må være villig til å la norskheten ligge hjemme og være åpen for at det finnes andre måter å være musiker på ute i verden. Og disse måtene trenger vi å kjenne til.

Mange mener at kvaliteten går ned flere steder i samfunnet. Er kvalitetsmeldingen et tegn på at kvaliteten er truet i høyere utdanning?

– Vi må ikke glemme at kvalitetsmeldingen er beregnet for hele den høyere undervisningssektoren. Noen steder er kvaliteten under press. Men det er en problemstilling som ikke gjelder oss i like stor grad. Like fullt så er det sånn, at hvis vi skal lykkes med det vi gjør, så må vi være helt på toppen av næringskjeden når det gjelder kvalitet. Så brutalt er kulturlivet. Hvis du ikke når opp i den nasjonale konkurransen, så vil du aldri ha noe i et internasjonalt marked å gjøre. Derfor er det så viktig at vi setter kvaliteten i førersetet.

Hvordan skal Musikkhøgskolen finne «den nye studenten» som både skal være talentfull på et instrument og åpen for varierte behov i musikklivet?

– Det er et av målene i den strategien vi legger til grunn nå; å rekruttere nye studentgrupper med et mangfold av kunstneriske og kulturelle referanser. Jeg er opptatt av at vi skal gå ut i samfunnet og se hvilke miljøer som produserer talenter. For eksempel innenfor musikkteknologi og nye uttrykk, der vi ser vi selv lærte talenter. Hvordan kan vi fange dem, hvordan kan vi gi dem et tilbud? Og hvem er det i innvandrerulturene som kan ha nytte av den type fordypning som en høyskole kan gi? Sånn kan man fortsette. Det er så mye talent ute i samfunnet, som ikke nødvendigvis kjenner seg igjen i Musikkhøgskolens tilbud i dag.

Norges musikkhøgskole bygger på den klassiske tradisjonen, og hovedvekten av studentene spiller klassisk musikk. Hvordan ser Musikkhøgskolen ut om ti år?

– Den vil se vesentlig annerledes ut når det gjelder studentsammensetningen, og den vil se delvis annerledes ut når det gjelder utformingen av studiene. Men det som ikke kommer til å være endret, er den grunnleggende verdien som gjelder kvalitet og nærheten til den klingende musikken. Det er kjernen i vår virksomhet.

1. Studenten i front

Hovedmål 2025

NMH setter utvikling av studentens selvstendighet og kunstneriske identitet i front.

Ambisjoner 2018

1.1 Undervisningen kjennetegnes av kvalitet og faglig fornyelse.

Vi skal bruke vår kunstfaglige og pedagogiske kompetanse til å skape gode læringsmiljøer, utvikle nye læringsformer og sikre at læringsutbyttet er på høyt nivå. Vi skal kontinuerlig utvikle kvaliteten i utdanningen gjennom evaluering og dialog.

1.2 Studiene bidrar til å utvikle studentens selvstendighet og kunstneriske identitet.

Studenten skal være i front og sette mål for egen utvikling. Vi skal stimulere utviklingen av kunstnerisk identitet og kritisk refleksjon.

1.3 Studiene er tilpasset et musikkliv i endring.

Vi skal videreutvikle studieporteføljen for å sikre relevante studietilbud som ivaretar samfunnets behov. Vi skal kombinere ivaretagelse av kulturarven med å være i front av den kunstneriske, faglige og teknologiske utviklingen. Studiene skal både gi grunnleggende musikkkompetanse og mulighet for et bredt spekter av relevante spesialiseringer.

1.4 Vi styrker og støtter talentutvikling lokalt.

Vi skal samarbeide med den kulturelle grunnmuren og styrke lokal talentutvikling med vår kompetanse. Vi skal støtte og delta i regionale samarbeidsprosjekter, samtidig som vi ivaretar vår nasjonale rolle innen talentutvikling.

1.5 Vi rekrutterer nye studentgrupper.

Vi skal legge til rette for å rekruttere studenter med et mangfold av kunstneriske og kulturelle referanser.

Prioriterte tiltak 2017

Strategien setter utviklingen av studentens selvstendighet og faglige identitet i front. Dette krever at studietilbud, læringsformer og vurderingskrav best mulig gjenspeiler studentenes ambisjoner. Det krever også at studieporteføljen forholder seg til musikklivets langsiktige behov, også der disse ennå ikke er tydelig formulert.

En vesentlig forutsetning for å lykkes med våre ambisjoner er rekruttering av søkere med tilstrekkelig høyt ferdighetsnivå. Like vesentlig er tilgangen på søkere med et bredt spekter av kunstneriske, kulturelle, demografiske og geografiske referanser. Begge deler stiller krav til en enhetlig strategi for talentutvikling, og et gjennomtenkt samspill med relevante rekrutteringsmiljøer.

I 2017 vil vi derfor prioritere å:

- videreføre revisjon av studieporteføljen med utgangspunkt i samfunnets behov og NMHs strategi for rekruttering av nye studentgrupper
- utarbeide en strategi for talentutvikling ved NMH, som ivaretar samarbeidet med kulturskoler, videregående skoler og andre lokale aktører

Risikovurderinger

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risikonivå
Undervisningen ved NMH kjennetegnes ikke av kvalitet	2	4	8
Studiene ved NMH bidrar i liten grad til å utvikle studentenes selvstendighet og kunstneriske identitet	2	4	8
NMHs studietilbud (studieporteføljen) ivaretar ikke samfunnets behov	3	4	12
Studiene gir verken grunnleggende musikkkompetanse eller mulighet for spesialisering	2	4	8
TUP bidrar i liten grad til talentutviklingen lokalt (kulturskoler, musikklinjer, osv.)	3	3	9
NMH rekrutterer i liten grad studenter med andre kunstneriske og kulturelle referanser (sjanger, etnisitet, alder, bosted, bakgrunn m.m.)	4	3	12

Styringsparametre

Kvalitative

- Kandidatene skal framstå som høyt kvalifiserte og med relevant kompetanse for samfunnet
- Læringsmiljøet skal oppleves som godt og støttende for studentene
- Fleksibel utdanning

Kvantitative	2015	2016	Mål 2017	Ambisjon 2018
Antall primærøkere	1486	1388	1500	1500
Antall søknader totalt (1)	1486	1388	2000	2000
Andel bachelor kandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (KD) (2)	-	-	-	-
Andel master kandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (KD)	47,1 %	38,6 %	55,0 %	55,0 %
Antall nye studiepoeng pr. egenfinansiert heltidsekvivalent pr. år	52,4	51,1	53,0	53,0
Studiepoeng pr. heltidsstudent (NMH-tall) (3)	55,4	57,7	55,0	55,0
Antall studiepoeng pr. faglig årsverk (KD)	238,4		238	238
Antall uteksaminerte kandidater (4)	142	150	165	170
Faglig tidsbruk (timer) pr. uke blant heltdsstudentene (Studiebarometeret) (KD)	39,2	42,2	42,2	42,2
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret) (KD)	4,6	4,4	4,5	4,5
Andel master kandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkelsen) (KD) NY	-			
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører i løpet av seks år (KD)	43 %	75 %	80 %	80 %
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene (KD)	21	26	35	35
Andel studenter som trives godt eller svært godt på NMH (undersøkelse hvert tredje år)	-	89 %		
Antall utenlandske søkere til utøvende studier på masternivå (5)	165	160	200	200
Antall søkere til utveksling – innreisende	66	90	75	75
Antall søkere til utveksling – utreisende	23	22	40	40
Antall utvekslingsstudenter (ut-/innreisende)	37	35	40	40
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalantall studenter (KD) NY	1,3 %	1,3 %	1,5 %	1,5 %

1) Fratrukket enkeltemne- og valgemesøkere.

2) Definisjonen av denne styringsparameteren i DBH er knyttet til treårige bachelorgrader. Det framkommer dermed ikke tall for NMHs bachelorstudier.

3) Gjelder studiepoeng pr. reelle heltidsstudent, som ikke er overensstemmende med registreringen i DBH. Noe som skyldes at et relativt stort antall av NMHs studenter følger en individuell studieprogresjon, som ikke lar seg registrere korrekt i det studieadministrative systemet.

4) Inkluderer også masterstudenter fra BDM som inngår i NMHs studentstatistikk.

5) Tallene er hentet fra FS101.001 søkerliste og omfatter mastergradsstudiet i utøving, diplomstudiet i utøving, mastergradsstudiet i dirigering og fordypningsstudiet i utøving.

2. Kunst og vitenskap i samspill

Hovedmål 2025

NMHs FoU-virksomhet skaper kunstnerisk og vitenskapelig innsikt og fornyelse.

Ambisjoner 2018

2.1 FoU-virksomheten frambringer resultater på høyt internasjonalt nivå.

NMHs FoU-ressurser skal brukes til å flytte kunnskapsfronten innen våre fagområder. Våre FoU-resultater skal være internasjonalt anerkjente og bidra til å utvikle den musikkfaglige diskursen.

2.2 FoU-resultater formidles på sentrale arenaer.

Vi skal styrke den eksterne formidlingen av NMHs FoU-virksomhet, og stimulere til aktiv deltakelse på internasjonale arenaer.

2.3 FoU-virksomheten fremmer samspill mellom kunst og vitenskap.

Vi skal fremme prosjekter hvor samspillet mellom kunstneriske og vitenskapelige kompetanser står sentralt. Vi skal prioritere faglige møteplasser som fremmer dialog på tvers av etablerte fagområder, preget av respekt, nysgjerrighet og evne til kritisk refleksjon.

2.4 FoU-virksomheten er planmessig og systematisk.

FoU-ressursene skal brukes planmessig og systematisk for å nå våre strategiske mål. Vi skal utvide grunnlaget for ekstern FoU-finansiering og øke kompetansen i prosjektutvikling og prosjektledelse.

2.5 Organiseringen av FoU-virksomheten bidrar til fleksible og dynamiske miljøer.

NMHs FoU-virksomhet skal ha en organisering og struktur som bidrar til fleksibel og dynamisk bruk av ressursene. Vi skal bygge strukturer som klargjør roller, ansvar og fullmakter. Vi skal styrke samarbeidet med eksterne fagmiljøer, nasjonalt og internasjonalt.

2.6 Stipendiatene er godt integrert i NMHs virksomhet.

Vi skal ta i bruk den faglige ressurs stipendiatene representerer. Vi skal styrke stipendiatenes tilhørighet i fagmiljøet, og samspillet mellom ulike programmer. Vi skal bruke stipendiatstillingene strategisk til å styrke prioriterte fagområder og større FoU-prosjekter.

Prioriterte tiltak 2017

Risikovurderingen avdekker behovet for en tydeliggjøring av NMHs forskningsprofil med hensyn til innhold, finansiering, rekruttering og formidling. Det forventes at en tydeligere profil vil styrke samspillet mellom institusjonens kunnskapsområder og bidra til økt samarbeid med eksterne forskningsmiljøer.

I 2017 vil vi derfor prioritere å:

- fullføre arbeidet med en strategi for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH
- gjennomgå ordningen med tildeling av ekstra FoU-ressurs

Risikovurderinger

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risikonivå
Vår FoU-virksomhet bidrar i liten grad til å flytte kunnskapsfronten internasjonalt	4	3	12
FoU-virksomheten er lite synlig på internasjonale arenaer (konferanser, tidsskrifter, festivaler, plateselskaper osv.)	3	3	9
Ingen av NMHs FOU-prosjekter fremmer samspillet mellom kunstneriske og vitenskapelige kompetanser	2	3	6
Vi har få faglige møteplasser som fremmer dialog på tvers av etablerte fagområder	4	3	12
FoU-ressursene brukes verken planmessig eller systematisk for å oppnå våre strategiske mål.	3	4	12
Vi lykkes ikke med å skaffe tilstrekkelig ekstern FoU-finansiering	4	4	16
Vi har ikke tilstrekkelig kompetanse innen prosjektutvikling og prosjektledelse	4	4	16
Organiseringen av vår FoU-virksomhet bidrar ikke til fleksibel og dynamisk bruk av ressursene	3	3	9
Vi samarbeider ikke med andre FoU-miljøer, verken nasjonalt eller internasjonalt	2	3	6
Stipendiatene er ikke integrert i vår daglige virksomhet	3	3	9
Stipendiatstillingene brukes ikke til å styrke prioriterte fagområder og større FoU-prosjekter	4	3	12

Styringsparametre

Kvalitative

- Samspill mellom forskning og utdanning (KD) og kunstnerisk utviklingsarbeid (NMH)
- FoU-samarbeid med andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt

Kvantitative	2015	2016	Mål 2017	Ambisjon 2018
Antall søknader til Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende	6	1	2	2
Antall søknader til Norges forskningsråd (NFR)	0	6	2	4
Eksterne inntekter Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende	3,465 mill.	3,745 mill.	4,2 mill.	5,5 mill.
Bidragsinntekter fra NFR pr. faglig årsverk (KD)	1,48	1,32	1,5	1,5
Antall publikasjonspoeng pr. faglig årsverk (KD)	-	-	-	-
Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr. FoU-årsverk (NFR/NIFU) (KD)	-	-	0	0
Andre bidrags- og forskningsinntekter pr. faglig årsverk (KD) (1000 kr)	3,20	7,53	8,00	8,00

3. Sterke fagmiljøer

Hovedmål 2025

NMH har sterke fagmiljøer med tydelig identitet og vilje til fornyelse.

Ambisjoner 2018

3.1 NMH har internasjonalt ledende fagmiljøer.

Vi skal styrke fagmiljøenes profil og egenart. Vi skal stimulere våre fagmiljøer til å delta på internasjonale arenaer.

3.2 Vår organisering fremmer faglig utvikling og kvalitet.

Vi skal stimulere til en kultur hvor den enkelte involveres og tar ansvar for helhet og kvalitet. Vi skal utvikle en organisasjonsstruktur som styrker studieprogrammernes faglige forankring.

3.3 NMH er en attraktiv arbeidsplass.

Vi skal oppsøke og rekruttere fremragende fagpersoner som bidrar til å nå våre strategiske mål. Vi skal utvikle robuste fagmiljøer og gi medarbeiderne mulighet til å utvikle egen kompetanse i tråd med framtidige behov. bruke stipendiatstillingene strategisk til å styrke prioriterte fagområder og større FoU-prosjekter.

Prioriterte tiltak 2017

Tydelige og robuste fagmiljøer er en forutsetning for at NMH skal framstå som et attraktivt studie- og arbeidssted, nasjonalt og internasjonalt. Vi vil i 2017 gjøre endringer i organisasjonsstrukturen for å styrke studieprogrammernes og FoU-sentrene faglige forankring. På tilsvarende måte vil vi videreutvikle pedagogisk kompetanse for å styrke grunnlaget for gode fagmiljøer.

I 2017 vil vi derfor prioritere å:

- implementere eventuelle endringer i organisasjonsstrukturen med utgangspunkt i rapporten fra arbeidsgruppen for organisasjonsutvikling
- utarbeide en plan for videreutvikling av pedagogisk kompetanse ved NMH
- følge opp eventuelle anbefalinger fra Mulighetsstudie for forpliktende samarbeid mellom AHO, KHiO og NMH

Risikovurderinger

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risikonivå
NMHs fagmiljøer er ikke internasjonalt ledende	2	4	8
NMHs organisasjonsstruktur fremmer ikke faglig utvikling og kvalitet	3	4	12
NMH rekrutterer ikke de fremste fagpersonene til ledige stillinger	2	4	8
NMH gir ikke den enkelte medarbeider mulighet til å utvikle egen kompetanse	2	4	8

Styringsparametre

Kvantitative	2015	2016	Mål 2017	Ambisjon 2018
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (KD)	25,2 %	26,8 %	27,0 %	28,0 %
Andel kvinner i faglige stillinger		35,3 %	37,0 %	40,0 %
Andel midlertidige tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger (KD)	21,1 %	23,1 %	23,0 %	23,0 %
Andel stillinger i 50 % eller mer		76,5 %	77,0 %	77,0 %
Antall årsverk undervisning, forsknings- og formidlingsstillinger pr. administrativt årsverk	3,1	2,9	3,0	3,0
Andel lønn av totale inntekter	59,5 %	61,8 %	62,0 %	62,0 %

4. Kultur for samhandling

Hovedmål 2025

NMHs kultur fremmer samhandling og tilhørighet.

Ambisjoner 2018

4.1 Vi fremmer samhandling og deling.

Vi skal styrke vår faglige identitet gjennom å spille på lag. Vi skal legge til rette for å dele kunnskap og vise interesse for hverandres arbeid. Vi skal skape møteplasser og ta i bruk arenaer som fremmer samspill mellom fagområdene og mellom fag og administrasjon. Vi skal ta i bruk ny teknologi som fremmer samhandling, kunnskapsdeling og effektivitet.

4.2 NMH bygger på verdier som fremmer tilhørighet.

NMH skal ha et inkluderende og dynamisk arbeidsmiljø som inspirerer den enkelte til å yte sitt beste. Vi skal styrke vår kultur gjennom dialog, samhandling og engasjement rundt felles verdier.

4.3 Vår organisasjon gir rom for ledelse.

Vi skal evaluere og konsentrere vår struktur og våre arbeidsformer. Vi skal utvikle tydelige strategier og bruke vårt handlingsrom bevisst. Vi skal utvikle ledere på alle nivåer og støtte dem i rollen som pådrivere for utvikling.

Prioriterte tiltak 2017

Strategien legger vekt på at NMH skal utvikle en organisasjonskultur tuftet på samhandling og deltakelse, med rom for strategisk ledelse og godt samspill mellom institusjonens fagmiljøer. En viktig forutsetning for å lykkes med dette er etablering og videreutvikling av møteplasser som stimulerer studenter og ansatte til deltakelse.

I 2017 vil vi derfor prioritere å:

- gjennomføre Bjørvika-prosjektet (Lyden av Musikkhøgskolen) for å fremme samspill ved NMH, videreutvikle samarbeid med eksterne parter og styrke vår synlighet i omverdenen
- vurdere tiltak for å øke studenter og ansattes tilstedeværelse ved interne konserter

Risikovurderinger

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risikonivå
Vi har ikke møteplasser som fremmer samspill mellom fagområdene og mellom fag og administrasjon	3	3	9
NMHs arbeidsmiljø inspirerer ikke den enkelte ansatte til å yte sitt beste	2	4	8
NMHs organisasjon gir ikke rom for ledelse	2	3	6

Styringsparametre

Kvalitativ

- Gode analyser, planer og forankring av tiltak knyttet til IKT og sikkerhet og beredskap.

5. I dialog med omverdenen

Hovedmål 2025

NMH oppfyller sitt samfunnsoppdrag i aktiv dialog med omverdenen.

Ambisjoner 2018

5.1 NMH er en aktiv og relevant samfunnsaktør.

Vi skal delta i samfunnsdebatten med kunnskap og kritisk blikk. Vi skal gjøre våre synspunkter kjent, dele erfaringer og skape forbindelser mellom kultur og utdanning.

5.2 NMH er synlig og gjenkjennelig i offentligheten.

Vi skal synliggjøre vår profil og egenart, og være til stede på relevante arenaer. Vi skal formidle kunstneriske og vitenskapelige resultater av høyeste kvalitet.

5.3 Vi oppsøker og samhandler med omverdenen.

Vi skal utfordre vårt verdensbilde og søke impulser til fornyelse. Vi skal bidra til kulturutveksling i samarbeid med eksterne partnere. Vi skal utvide vår kulturforståelse og oppsøke nye arenaer.

5.4 NMH bygger nettverk.

Vi skal bidra til utviklingen av nasjonale og internasjonale nettverk, og bruke deltakelsen strategisk til å utvikle vår virksomhet.

Prioriterte tiltak 2017

Strategien legger til grunn at NMH skal oppfylle sitt samfunnsoppdrag i dialog med omverdenen. En slik forståelse av samfunnsoppdraget krever bevissthet om målgrupper og kommunikasjonskanaler, samt en helhetlig tilnærming til eksterne tiltak. Det krever også at strategiske samarbeidsprosjekter med utvalgte partnerinstitusjoner gis høy prioritet.

I 2017 vil vi derfor prioritere å:

- fullføre og implementere ny strategi for kommunikasjon
- initiere og gjennomføre faglige prosjekter i samarbeid med utdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt

Risikovurderinger

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risikonivå
NMH er ikke til stede i samfunnsdebatten	4	3	12
NMH er ikke synlig og gjenkjennelig i offentligheten	3	4	12
NMH oppsøker i liten grad eksterne samarbeidspartnere og nye arenaer	2	3	6
NMH deltar ikke i strategiske, nasjonale og internasjonale nettverk	2	4	8

Styringsparametre

Kvalitative

- Synliggjøring av FoU-virksomheten på ulike arenaer nasjonalt og internasjonalt
- NMH skal fremstå som en attraktiv samarbeidspartner for internasjonale og norske utdanningsinstitusjoner

Kvantitative	2015	2016	Mål 2017	Ambisjon 2018
Antall prosjekter i samarbeid med nasjonale og internasjonale kulturformidlere	5	9	7	7
Antall offentlige konserter på NMH	266	270	250	250
Antall offentlige konserter på eksterne arenaer	102	99	120	120
Antall offentlige konserter internasjonalt organisert av NMH	3	1	4	4
Antall betalende publikum	2086	1713	2500	2500

6. Budsjett 2017

NMHs bevilgning fra KD

NMH har fått tildelt en rammebevilgning fra KD på 257,888 mill. kr, som gir en netto økning på 5,428 mill. kr sammenlignet med bevilgningen for 2016. Økningen skyldes følgende endringer:

- En pris- og lønnsjustering på 4,927 mill. kr
- Økning som følge av nytt finansieringssystem, 427 063 kr
- Andre endringer, en nettoøkning på 74 000 kr fordelt slik:
  - økning på 2,0 mill. kr til nye studieplasser, pianostemmerutdanningen
  - reduksjon på 54 000 kr som følge av gevinster ved overgang til digital post
  - reduksjon på -1,872 mill. kr pga. avbyråkratisering og effektivisering

Budsjettendringer 2016-2017

Rammetildeling 2016	252 460
Kompensasjon for lønns- og prisjustering	4 927
Konsekvensjustering avbyråkratisering og effektiviseringskutt	-1 872
Reduksjon som følge av gevinster ved overgang til digital post	-54
Nye studieplasser pianostemmerutdanning	2 000
Uttrekk som følge av endringer i fin systemet	-63 856
Uttelling som følge av endringer i fin systemet	64 283
Bevilgning fra KD 2017	257 888

Budsjettendringer 2015-2016

Rammetildeling 2015	246 928
Kompensasjon for lønns- og prisjustering	7 162
Reduksjon knyttet til avbyråkratisering og effektivisering	-1 773
Praktikantplass	1 200
Reduksjon som følge av opprettelse av enhet for statlige anskaffelser	-11
Studiepoeng/utvekslingsstudenter	773
Resultatbasert uttelling for utdanning	-1 819
Bevilgning fra KD 2016	252 460

NMHs budsjett 2017

NMH jobber videre med den langsiktige ressursplanleggingen blant annet ved å videreføre det fireårige langtidsbudsjettet og med investerings- og vedlikeholdsplaner.

For 2017 har NMH også mottatt en bevilgning på 1,5 mill. kr til innkjøp av instrumenter over kap. 281, post 45. Denne bevilgningen er ikke inkludert i rammebevilgningen i tabellen over.

Som tabellen nedenfor viser, er rammetildelingen for 2017 på om lag samme nivå som i 2016, med unntak av lønns- og prisvekst. Dette innebærer at aktivitetsnivået må holdes på samme nivå som i 2016.

Et effektiviseringskutt på 0,8 pst. (-1,872 mill. kr) på driftsbudsjettet medfører at det må effektiviseres og jobbes på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Ved å sammenligne budsjetttrammen for 2016 målt i 2017-kroner, er det en økning i budsjettet på 3,3 pst.

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftsinntekter		
Inntekt fra bevilgning	260 102	266 214
Tilskudd og overføring fra andre	2 101	4 577
Salgs- og leieinntekter	1 457	1 572
Andre driftsinntekter	180	230
Sum driftsinntekter	263 840	272 593
Driftskostnader		
Lønn og sosiale kostnader	-161 136	-165 744
Andre driftskostnader	-96 204	-100 349
Avskrivninger	-6 500	-6 500
Sum driftskostnader	-263 840	-272 593
Resultat	0	0

Inntekter

Det er kun budsjettet med det som anses som sikre inntekter. I all hovedsak består inntektene av bevilgning og øremerkede midler fra KD, KKD og NFR. I tillegg kommer internasjonaliseringsmidler gjennom Erasmus+ og Nordplus. Det er også budsjettet med andre prosjektinntekter og diverse leie- og salgsinntekter.

Av større eksternfinansierte prosjekter kan nevnes Music with the Real (Prosjektprogrammet), Norsk musikkarv (Norsk kulturråd) og Bridging the Gap (UD).

Senter for fremragende utdanning (CEMPE) er en av NMHs hovedsatsinger i perioden 2014–2018. For 2017 mottar NMH 4,0 mill. kr til senteret, og det er i tillegg lagt inn en økning på 2 mill. kr, jf. vedtak ifm. behandlingen av langtidsbudsjettet (styremøtet 10.06.2016).

NMH har mottatt en bevilgning på 2 mill. kr til nye studieplasser på pianostemmerutdanningen. Utdanningen starter opp høsten 2017.

Kostnader

Det ordinære kostnadsbudsjettet øker med 8,753 mill. kr sammenlignet med 2016. Økningen skyldes både en liten lønnsøkning og en liten økning i driftskostnader. Det er lagt inn en lønnsøkning fra mai på 2,0 pst.

I tillegg til ovennevnte driftskostnader, er det planlagt disponert 6,140 mill. kr til diverse tiltak inkl. prosjektstillinger, som skal dekkes av avsetning fra tidligere år. Se egen oversikt nedenfor. Disse midlene kommer altså i tillegg til «sum driftskostnader» i budsjetttabellen over.

Større tiltak og satsninger

Noen av de større tiltakene med økte budsjettmessige konsekvenser er:

- Videreføring og opptrapping av virksomheten ved Senter for fremragende utdanning (CEMPE), økning på 2 mill. kr
- Studieturer (for studenter), pott til fordeling, 200 000 kr
- Styrking av sentrene ved NMH, 575 000 kr
- Økt bevilgning til fagseksjonene, 230 000 kr
- Leie av Majorstuen kirke, 300 000 kr

Tiltak og stillinger som skal dekkes av avsetningen:

- Prosjektstilling internasjonalisering, tre år, 340 000 kr
- Prosjektstilling ny læringsplattform, ett år, 540 000 kr
- Forprosjekt nybygg, 600 000 kr
- Forprosjekt oppgradering av diverse fellesareal, 500 000 kr
- Ekstra kontorleie, 1,0 mill. kr
- Kunst og historiske instrumenter, 150 000 kr
- Lyden av Musikkhøgskolen, 2,0 mill. kr
- Podcast-prosjektet, 150 000 kr
- Videoproduksjon, 300 000 kr
- Musikkhøgskolens historie 2017–2023, 700 000 kr

Stillinger

Styret gav i 2016 sin tilslutning til å øke antall faste stillinger med tre. Disse er nå lagt inn i budsjettet::

- To rådgiverstillinger, studie- og FoU-seksjonen, 100 pst. fra januar/august
- Produsent, formidling, 50 pst. hele året
- Entreprenørskap, 30 pst. fra mai
- Universitetslektor improvisert musikk, økt med 20 pst. hele året

I tillegg er følgende nye stillinger/økninger lagt inn:

- Førsteamanuensis jazz-bass, 50 pst. hele året (inndekking over timelærerbudsjettet)
- Professor i fele, 20 pst. fra august (inndekking over timelærerbudsjettet)
- Lærling, drift, 100 pst. fra august (pålegg fra KD)

Investeringer

Det ordinære investeringsbudsjettet er på 3,2 mill. kr. Dette er en økning på 200 000 kr fra 2016. Det er fordelt 1,5 mill. kr til IT-investeringer og 1,7 mill. kr er fordelt til innkjøp av instrumenter. I tillegg kommer en ekstrabevilgning fra KD på 1,5 mill. kr til klaver- og orgelinnkjøp.

I tillegg er det satt av 3 mill. kr til følgende investeringer, som skal dekkes av avsetninger fra tidligere år:

- Instrumenter/PA-utstyr, 2,0 mill. kr
- Sikringstiltak, 1,0 mill. kr

6

Årsregnskap
2016

1. Ledelseskommentarer til årsregnskapet per 31.12.2016

1. Virksomhetens art

Norges musikkhøgskole (NMH) er en statlig vitenskapelig og kunstfaglig høgskole som er underlagt Universitets- og høgskoleloven. Høgskolen er Norges ledende institusjon for høyere utdanning i musikk.

NMHs faglige identitet bygger på samvirket mellom praksis og teori, og dialogen mellom kunnskap, erfaring og refleksjon. Grunntonen i dialogen etableres gjennom samspill, og samspill er derfor et gjennomgående motiv i NMHs strategi.

NMHs strategi beskriver fem hovedtemaer for perioden 2015–2025:

- Studenten i front
- Kunst og vitenskap i samspill
- Sterke fagmiljøer
- Kultur for samhandling
- I dialog med omverdenen

Det fastsettes prioriterte tiltak innenfor hvert av temaene for perioden, samt ambisjoner fram til 2018. Strategien angir retningen mot 2025.

2. Prinsipper og usikkerhetsmomenter

NMH har siden 2004 hatt unntak fra statens bruttobudsjetteringsprinsipp og får en nettobevilgning over utgiftspost 50 i statsbudsjettet. Øvrige driftsinntekter disponeres fullt ut til virksomhetens formål.

Regnskapet er satt opp i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra overordnet departement og i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene med opplysning om eventuelle avvik.

NMHs revisor er Riksrevisjonen.

3. Hovedtrekk i regnskapet for 3. tertial 2016

Driftsresultat

Årsregnskapet for 2016 viser et positivt driftsresultatet på 3,176 mill. kr. Til sammenligning var driftsresultatet for 2015 på 10,162 mill. kr.

Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

Inntekter

Sum driftsinntekter er 1,257 mill. kr lavere enn budsjett. Budsjettavviket skyldes bl.a. at det er gjennomført investeringer som dekkes av avsetningen og som ikke er lagt inn i ordinært budsjett. I tillegg er det inntekter dvs prosjekt og salgsinntekter som har kommet til i løpet av året som ikke er inkludert i budsjettet.

Kostnader

Sum driftskostnader er 4,433 mill. kr lavere enn budsjett, hvorav et overforbruk på 0,703 mill. kr (-0,4%) på lønn og sosiale kostnader og et mindreforbruk på 4,637 mill. kr (4,84 %) på andre driftskostnader.

Underforbruket på drift består av flere mindre avvik på en rekke poster.

Investeringer

Det er i 2016 gjennomført investeringer for til sammen 7,079 mill. kr (jf. note 5 i regnskapet). Investeringer som er gjennomført, i tillegg til ordinære investeringer til IT og instrumenter, er bl.a. innkjøp av AV møbler og nytt trådløst nett.

Planlagte investeringer i 2017 er i tillegg til ordinære investeringer på 3,2 mill. kr til IT og instrumenter, 3 mill. kr til sikringstiltak og innkjøp av nye sceneelementer samt nytt PA-utstyr (lydutstyr).

4. Gjennomføringen av budsjettet for 2016

Gjennomføringen av budsjettet og planlagte aktiviteter for 2016 med vekt på prioriterte oppgaver i tildelingsbrevet for 2016, vil bli nærmere omtalt i NMHs Årsrapport 2016-2017.

Driftsresultatet (resultat av ordinære aktiviteter) pr. 31.12.16 er 3,176 mill. kr (jf. resultatregnskapet). Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert aktivitet pr 31.12.16 er 58 968 mill. kr (jf. balansen) dvs. en økning i avsetningene på 2,920 mill. fra 56,048 mill. kr pr. 31.12.2015.

I forbindelse med behandlingen av langtidsbudsjettet 2014-2017 den 7. juni 2013, vedtok styret at NMH skal ha en reserve ved utgangen av hvert år som tilsvarer 5 prosent av årets rammetildeling. I 2016 er rammetildelingen fra KD på 252,460 mill. kr og reserven pr. 2016 utgjør således 12,623 mill. kr

Strategiske investeringer og tiltak utgjør 34,280 mill. kr, hvorav 25 mill. kr som er avsatt i langtidsperioden 2018–2020, og 9,280 mill. kr til investeringer og strategiske tiltak i 2017.

Tabellen viser utviklingen i avsetningene i perioden 2013–2016 (beløp i kr 1000):

	2013	2014	2015	2016
Reserve (5 % av grunnbevilgning 2016)	11 214	11 931	12 346	12 623
Langtidsbudsjett 2018-2020			15 000	25 000
Strategiske tiltak og investeringer 2017			8 540	9 280
Andre avsetninger fra KD og via KD	2 074	2 719	1 149	492
Andre avsetninger fra andre departement	943	1 185	403	729
Direkteposterte statsinterne feriepenge-forpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift	-7	0	121	-268
Udisponert bevilgning - ordinær drift	2 003	14 128	18 489	11 111
Sum avsetning fra bevilgningsfinansiert virksomhet	45 608	45 809	56 048	58 968

Ledelsekommentarene og årsregnskapet for 2016, inkludert forslag til disponering av midler i note 15, er godkjent av styret.

Peter Tornquist
 Rektor/styreleder

Bernt Baugé

Hilde Bjørkum

Mats Claesson

Maja Bjørhei

Inger Hegstad Krüger

Morten Halle

Renate Hauge Sund

Torgrim Halse

Leif Gerhard Dalen

Bente Almås

1. Tabeller

Resultatregnskap

	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	258 387	254 772
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 753	1 332
Salgs- og leieinntekter	1	2 076	2 298
Andre driftsinntekter	1	366	531
Sum driftsinntekter		262 583	258 932
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	162 316	153 979
Varekostnader		0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	6 001	6 357
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	91 090	88 434
Sum driftskostnader		259 407	248 770
Driftsresultat		3 176	10 162
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	22	32
Finanskostnader	6	11	76
Sum finansinntekter og finanskostnader		11	-44
Resultat av periodens aktiviteter		3 188	10 118
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-3 188	-10 118
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	0	0
Sum avregninger og disponeringer		-3 188	-10 118
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10		
Urbetalinger av tilskudd til andre	10		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse - eiendeler

Tall i 1000 kroner	Note	2016	2015
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4		
Programvare og lignende rettigheter	4		
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		
Sum immaterielle eiendeler		0	0
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	1 764	1 864
Maskiner og transportmidler	5	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	43 789	42 611
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
Sum varige driftsmidler		45 553	44 475
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11		
Obligasjoner			
Andre fordringer			
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		45 553	44 475
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12		
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	687	422
Andre fordringer	14	663	9 696
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0
Sum fordringer		1 350	10 118
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	99 090	93 744
Andre bankinnskudd	17	1 143	1 469
Kontanter og lignende	17	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		100 233	95 213
Sum omløpsmidler		101 583	105 331
Sum eiendeler		147 136	149 807

Balanse - gjeld og kapital

Tall i 1000 kroner	Note	2016	2015
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8		
Opptjent virksomhetskapi tal	8	0	
Sum virksomhetskapi tal		0	0
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	58 968	56 048
Sum avregninger		58 968	56 048
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	45 553	44 475
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		45 553	44 475
Sum statens kapital		104 521	100 523
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser			
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 287	17 414
Skyldig skattetrekk		5 844	5 310
Skyldige offentlige avgifter		5 347	4 956
Avsatte feriepenger		13 181	12 518
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	1 268	1 130
Mottatt forskuddsbetaling	16	0	0
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	10 688	7 956
Sum kortsiktig gjeld		42 615	49 284
Sum gjeld		42 615	49 284
Sum statens kapital og gjeld		147 136	149 807

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Tall i 1000 kroner	Note	2016	2015	B2017
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		259 465	251 456	267 979
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		1 801	2 778	2 046
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer 1)		1 543	911	538
innbetaling av refusjoner		2 392	3 138	2 000
andre innbetalinger 2)		2 141	1 210	230
Sum innbetalinger		267 341	259 494	272 793
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		162 717	156 575	168 624
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		91 887	82 426	106 270
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		10	59	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
andre utbetalinger		640	601	600
Sum utbetalinger		255 254	239 660	275 494
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		12 087	19 833	-2 701
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-7 079	-7 807	-7 800
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		0	0	0
utbetalinger av renter (-)		-1	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-7 079	-7 807	-7 800
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskapital (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer 3)				
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		12	-44	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		5 020	11 982	-10 501
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		95 213	83 231	100 233
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		100 233	95 213	89 732

Tall i 1000 kroner	Note	2016	2015
* Avstemming			
resultat av periodens aktiviteter		3 188	10 118
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-3 188	-10 118
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15		
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	
ordinære avskrivninger		6 001	6 357
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		3 188	10 118
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-7 079	-7 807
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		1 078	1 449
endring i varelager		0	
endring i kundefordringer		-266	171
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		139	-4 845
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	
endring i leverandørgjeld		-11 127	14 992
effekt av valutakursendringer		-11	44
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		7 079	7 807
korrigerende avsetning for feriepenge når ansatte går over i annen statsstilling		-268	121
endring i andre tidsavgrensningsposter		13 353	-8 574
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		12 087	19 833

1) Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende. Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.

3) Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

DEL I

Tall i 1000 kroner	Note	2016	2015	Endring
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet				
Konto: 6001/820238 - Oppgjørskonto i Norges Bank	17	99 090	93 744	5 346
Konto: 628002 - Leieboerinnskudd	11	0	0	0
Konto: 6402xx/8102xx - Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

DEL II

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 31.12.2016
Beholdninger rapportert i likvidrapport 1)		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	93 744
Endringer i perioden (+/-)		5 346
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	99 090
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0
Endringer i perioden (+/-)		0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0

DEL III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet betaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	252 460
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				252 460

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor. 2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Resultatregnskap og budsjett 2016

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2016	Regnskap 2016	Avvik budsjett/regnskap 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	260 654	258 387	2 267	254 772
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 027	1 753	-727	1 332
Salgs- og leieinntekter	1 980	2 076	-97	2 298
Andre driftsinntekter	180	366	-186	531
Sum driftsinntekter	263 840	262 583	1 257	258 932
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	161 613	162 316	-703	153 979
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6 500	6 001	499	6 357
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	95 727	91 090	4 637	88 434
Sum driftskostnader	263 840	259 407	4 433	248 770
Driftsresultat	0	3 176	-3 176	10 162

Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter	0	22	-22	32
Finanskostnader	0	11	-11	76
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	11	-11	-44
Resultat av periodens aktiviteter	0	3 188	-3 188	10 118

Avregninger

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-3 188	3 188	-10 118
Tilført annen opptjent virksomhetskaper	0	0	0	0
Sum avregninger	0	-3 188	3 188	-10 118

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0

3. Noter

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Tall i 1000 kroner	2016	2015	B 2017
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	252 460	246 928	257 888
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-7 079	-7 807	-4 700
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	6 001	6 357	6 500
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	-4 385	-4 668	-4 586
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet1)	8 199	12 279	11 112
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	255 197	253 090	266 214
Tilskudd og overføringer fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	3 190	1 759	3 565
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	-77	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	3 190	1 682	3 565

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	258 387	254 772	269 779
Gebyrer og lisenser 1) 2)			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	678	75	0
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	678	75	0
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	184	203	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	184	203	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	861	278	0

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor. 2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13

Tall i 1000 kroner	2016	2015	B 2017
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	6	-338	100
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	-16	-286	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	-10	-624	100
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 259	1 800	1 988
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-356	-122	-1 550
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet		1 678	438
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	892	1 054	538

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13. 2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger ¹⁾			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 753	1 332	538
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Statlige etater	377	233	474
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	377	233	474

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tall i 1000 kroner	2016	2015	B 2017
Andre salgs- og leieinntekter			
Andre salgs- og leieinntekter 1	1 486	1 352	1 572
Andre salgs- og leieinntekter 2	214	713	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	1 700	2 065	1 572
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	2 076	2 298	2 046
Andre driftsinntekter			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	366	531	230
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	366	531	230
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	262 583	258 932	272 593

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Lønninger	116 504,8	110 828
Feriepenger	13 825,3	13 237
Arbeidsgiveravgift	19 358,0	18 296
Pensjonskostnader ¹⁾	13 401,6	13 137
Sykepenger og andre refusjoner	-2 350,6	-2 856
Andre ytelser	1 576,7	1 339
Sum lønnskostnader	162 316	153 979
Antall årsverk:	203	197

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet). Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	870 100	
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	935 200	

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon		3003
Eksterne styremedlemmer		3003
Styremedlemmer valgt av studentene		3003
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		3003
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		3003
Varamedlemmer for studenter		3003

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Husleie	51 537	50 493
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	128	46
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 443	7 999
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 821	1 824
Mindre utstyrsanskaffelser	2 783	2 408
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 168	1 898
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	9 489	8 574
Reiser og diett	6 259	7 114
Øvrige driftskostnader ¹⁾	8 462	8 078
Sum andre driftskostnader	91 090	88 434

Note 5 Varige driftsmidler

Tall i 1000 kroner	Drifts- bygninger	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2015	1 997	112 740	114 737
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	7 079	7 079
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	-2 552	-2 552
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	1 997	117 266	119 263
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	-133	-70 128	-70 261
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	-100	-5 901	-6 001
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	2 552	2 552
Balanseført verdi 31.12.2016	1 764	43 789	45 553

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Agio gevinst	22	32
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	22	32
Finanskostnader		
Rentekostnad	1	0
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	10	76
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	11	76
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv.		
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:	2016	2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	0	0	0
Balanseført verdi varige driftsmidler	45 553	44 475	45 014
Sum	45 553	44 475	45 014
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:	12		
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:	45 014		
Fastsatt rente for år 2016:	1,15 %		
Beregnet rentekostnad på investert kapital ³⁾	518		

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital". 3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Note 13 Kundefordringer

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Kundefordringer til pålydende	687	446
Avsatt til latent tap (-)	0	-24
Sum kundefordringer	687	422

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Forskuddsbetalt lønn	0	141
Reiseforskudd	-4	52
Personallån	0	52
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	385	9 128
Andre fordringer	282	323
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	663	9 696

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv.

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Tall i 1000 kroner	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Del I: Inntektsførte bevilgninger:			
Utsatt virksomhet			
Ordinær drift	11 111	18 610	-7 499
SUM utsatt virksomhet	11 111	18 610	-7 499
Strategiske formål			
Avsetning til reserve 5% av grunnbevilgning fra KD	12 623	12 346	277
Strategiske tiltak 2017	6 280	2 360	3 920
Langtidsbudsjett 2018-2020	25 000	15 000	10 000
Andre prioriterte oppgaver	0	600	-600
SUM strategiske formål	43 903	30 306	13 597
Større investeringer			
Strategiske investeringer 2017	3 000	5 180	-2 180
Skilt ovf fra 2015	0	400	-400
SUM større investeringer	3 000	5 580	-2 580
Andre avsetninger			
4 prosjekt fra kunst og designhøgskolen i Bergen	0	233	-233
Cempe	108	490	-381
Nytt utstyr Sandvoldsalen (ovf fra 2016)	100	0	100
3 ulike prosjekt	284	426	-142
SUM andre avsetninger	492	1 149	-656
Sum Kunnskapsdepartementet	58 506	55 644	2 862
Andre departementer			
Utsatt virksomhet	729	403	326
Strategiske formål	0	0	0

Tall i 1000 kroner	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Større investeringer	0	0	0
Andre avsetninger	0	0	0
Sum andre departementer	729	403	326
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	59 235	56 048	3 188
Inntektsførte bidrag:			
Andre statlige etater			
Utsatt virksomhet	0	0	0
Strategiske formål	0	0	0
Større investeringer	0	0	0
Andre avsetninger	0	0	0
Sum andre statlige etater	0	0	0
Norges forskningsråd			
Utsatt virksomhet	0	0	0
Strategiske formål	0	0	0
Større investeringer	0	0	0
Andre avsetninger	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0
Regionale forskningsfond			
Utsatt virksomhet	0	0	0
Strategiske formål	0	0	0
Større investeringer	0	0	0
Andre avsetninger	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Utsatt virksomhet	0	0	0
Strategiske formål	0	0	0
Større investeringer	0	0	0
Andre avsetninger	0	0	0
Sum andre bidragsytere	0	0	0
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser, inkl. arbeidsgiveravgift underkonto 2168)	-268	0	-268
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	58 968	56 048	2 920
Korreksjon for feriepengeforpliktelser			268
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital, se note 8			0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet			3 188

Tall i 1000 kroner	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:			
Kunnskapsdepartementet			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Utanningsdirektoratet Musikk1	463	374	90
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum andre statlige etater	463	374	90
Norges forskningsråd			
Tiltak/opp-gave/formål	-50	1	-51
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	-50	1	-51
Regionale forskningsfond			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv og private bidragsytere	0	0	0
Øvrige andre bidragsytere	11	0	11
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	844	754	89
Sum andre bidrag	855	755	100
Andre tilskudd og overføringer	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	855	755	100
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	1 268	1 130	139
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	1	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	1 268	1 130	139

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og liknende 2)

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem3)	99 090	93 744
Øvrige bankkonti i Norges Bank1) 3)	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank1)	1 143	1 469
Håndkasser og andre kontantbeholdninger1)	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	100 233	95 213

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. 2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Skyldig lønn	1 197	924
Skyldige reiseutgifter	76	116
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	2 793	101
Midler som skal videreformidles til andre1)	409	185
Annen kortsiktig gjeld	6 213	6 629
Gjeld til datterselskap m.v2)	0	0
Sum	10 688	7 956

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet. Alle vesentlige poster skal spesifiseresi egne avsnitt under oppstillingen. 2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Tall i 1000 kroner						
Prosjektnavn	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs ramme-program for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsone-program til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinator-rolle (ja/nei)
Erasmus	0	0	0	903	903	ja
Sum	0	1	0	903	903	

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner	2016	2015
Indikator		
Tilskudd fra EU	903	1 678
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	184	203
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	184	203
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
– diverse bidragsinntekter	-10	-624
– tilskudd fra statlige etater	678	75
– oppdragsinntekter	377	233
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	1 044	-316

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter. Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departementer er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden bevilgningen eller tilskuddet er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader. Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er

resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap. Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler. Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapi­tal*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiet oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapi­tal*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler. Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Sta­ tens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses

i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler. Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immatereille iendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger. Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer. Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Det er per 31.12.2016 ikke avsatt tap på fordringer, da vi anser at vi ikke har slike fordringer.

Internhandel. Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner. De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital. Universiteter og høyskoler kan bare opp tjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm. Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

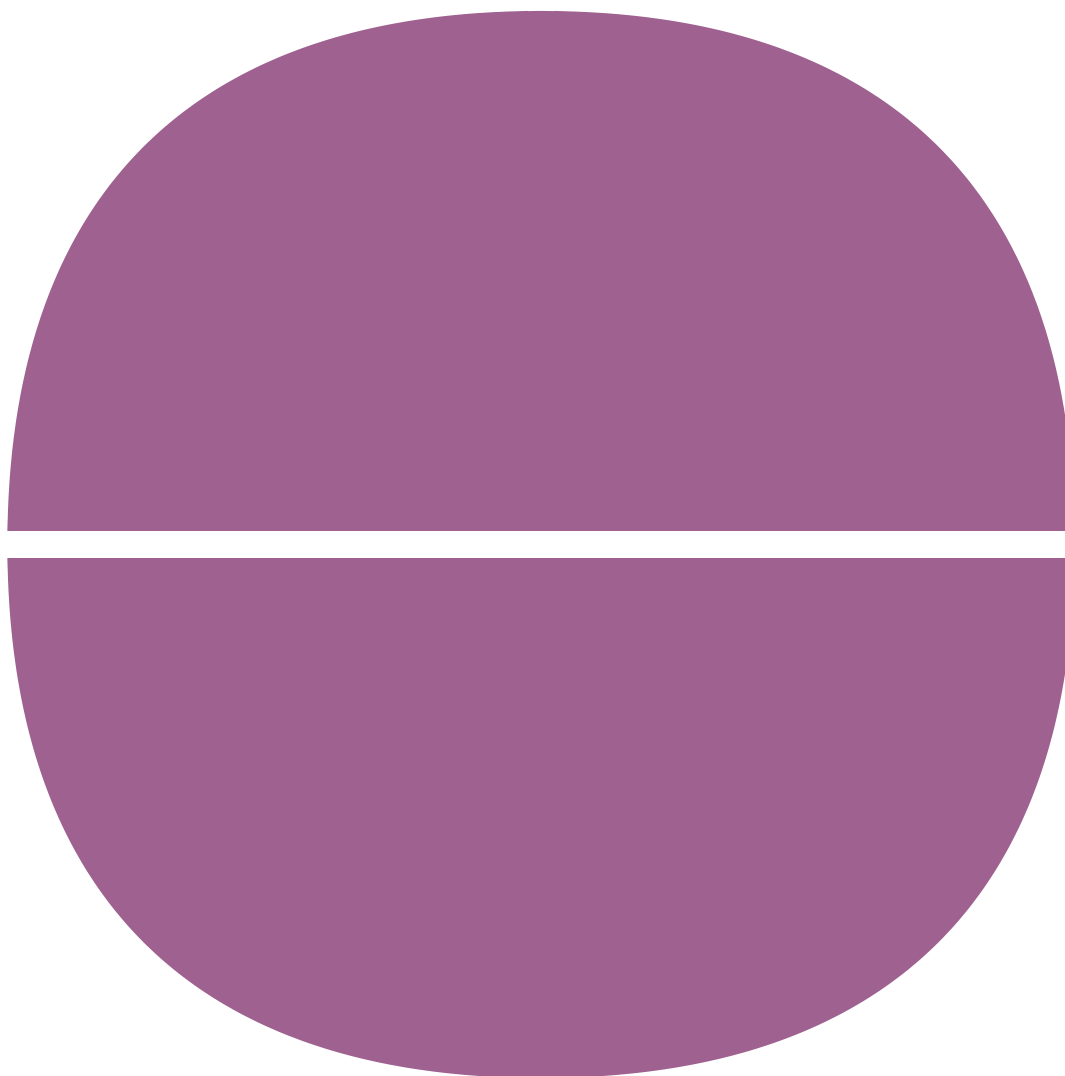
Kontoplan. Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp. Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning. Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Norges musikkhøgskole

Slemdalsveien 11
Pb 5190 Majorstua
NO-0302 Oslo

T. 23 36 70 00
E. post@nmh.no
nmh.no

Design: Neue og NMH
Grafikk: Neue

Foto: Kyrre Lien,
David Engmo,
Jiri Havran

Trykk: 07 Media

Kontakt:

Kjetil Asdal Bjørgan, kommunikasjonssjef

Rektorat:

Peter Tornquist, rektor
Hilde Ringlund, prorektor
Bjørg J. Bjøntegaard, viserektor
Tove T. Blix, direktør